ELŐTERJESZTÉS

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. május 25-i ülésére

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése

Előadó: Ottó Péter polgármester

Előterjesztés tartalma: határozati javaslat

Szavazás módja: egyszerű többség

Az előterjesztés készítésében részt vett: Tipoldné Tégi Ilona esélyegyenlőségi referens
Bereczkiné Papp Krisztina igazgatási osztályvezető
Varga Gábor városüzemeltetési ügyintéző

Az előterjesztés előkészítésében közreműködnek: Ügyrendi és Érdekképviseleti Bizottság
Gazdasági, Turisztikai és Környezetvédelmi Bizottság
Emberi Kapcsolatok Bizottság

Láttam:

Sümegi Attila
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban: HEP). Az Ebktv. 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése alapján: *„A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani."*

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 153/2013. (VI. 24.) határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, melynek első áttekintésére a 2015. május 28-i képviselő-testületi ülésen került sor. A 151/2015. (V.28.) határozata alapján a képviselő-testület a HEP módosítását nem tartotta szükségesnek. A jelenlegi felülvizsgálat során áttekintésre kell, hogy kerüljenek azok az intézkedések, amelyeket az elmúlt két évben terveztünk megvalósítani, továbbá mód van a még megvalósításra váró intézkedések pontosítására, ütemezésére.

Az Ebktv. értelmében a felülvizsgálatot megelőzi a HEP áttekintése, amelynek kimenete kétféle lehet:

1.) Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő-testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv-ben foglaltaknak megfelelően, a HEP kétévente előírt áttekintésének eleget tett, a HEP-et változatlan formában elfogadja. A Képviselő- testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálat nyomon követésének támogatására létrehozott szoftver (hep.tkki.hu) dokumentumai közé, ahogyan azt a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy felülvizsgálat nem történt.
2.) A HEP áttekintését követően döntés születik a HEP felülvizsgálatáról. Ez esetben össze kell hívni a HEP fórumot, amelyen a képviselő-testület javaslata alapján kidolgozásra kerül a HEP módosítása.

2013. július 1-jétől minden hazai, EU társfinanszírozású, vagy egyéb, pályázat útján elnyerhető forráshoz úgy juthat hozzá a település, ha rendelkezik a testület által elfogadott HEP-el, továbbá be tudja mutatni az abban tervezett intézkedések és pályázni kívánt fejlesztés közötti összhangot is.

Zirc Városi Önkormányzat HEP Intézkedési Tervében kitűzött célok:

1.) Alacsony szakképzettséggel rendelkezők számának csökkentése.
2.) Gyermekszegénység mérséklése.
3.) Járdák felújítása.
4.) Helyi munkáltatókkal partneri kapcsolat kiépítése munkahelyteremtés céljából.
5.) Akadálymentesítés széleskörű biztosítása.

Az Intézkedési Tervben meghatározott célok határideje 2018. december 31. napja, azonban a célok folyamatosan teljesülnek:

- Az alacsony szakképzettséggel rendelkezők számának csökkentése érdekében folyamatosan kapcsolatot tartunk a Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával és közfoglalkoztatás keretében az alacsony szakképzettséggel rendelkező személyek számára képzéseket ajánlunk.

- A gyermekszegénység mérséklése érdekében különböző szervezetek, intézmények folyamatosan támogatják a rászoruló családokat tanszerekkel, élelmiszercsomaggal, ruhával. Az Önkormányzat szociális tűzifajuttatásban részesíti a szociális rendeletében meghatározott feltételeknek megfelelő családokat. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) rendelkezéseiben 2015. szeptember 1. napjától bekövetkezett változások kiterjesztették és azóta is szélesítették a gyermekétkeztetést normatív kedvezménnyel történő igénybevételére vonatkozó szabályokat. Ennek hatására a 100 %-os normatív kedvezményre jogosultak köre növekedett, ez nagyobb biztonságot ad arra, hogy a gyermekek a megfelelő étkezéshez hozzájuthassanak.
- A városközponti járdák jelentős része felújításra került, és a továbbiakban is - pályázati forrás igénybevételével – folyamatosak a felújítások.
- Helyi munkáltatókkal partneri kapcsolat kiépítése munkahelyteremtés céljából.
  A város déli területén elhelyezkedő iparterület megközelítéséhez az Önkormányzat helyi járatú autóbusz közlekedést biztosít. Az ipari park megközelítéséhez gyalogos és kerékpáros út kiépítése kezdődik meg a közeljövőben.
- A Reguly Antal Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Rákóczi téri épületében akadálymentesítési beruházás kezdődik. További intézmények akadálymentesítését pályázati forrás igénybevételével szeretnénk megoldani.

2018-ban új HEP kidolgozására kerül sor, ezért nem tartom szükségesnek a jelenleg hatályos HEP módosítását. Amennyiben egy későbbi pályázati kiírás vonatkozásában szükségessé válik a HEP módosítása, azt bármikor napirendre tűzhetjük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, illetve a határozati javaslat elfogadására.

Zirc, 2017. május 15.

Ottó Péter
polgármester

Határozati javaslat

Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
<u>…/2017. (…….) határozata</u>

1.) Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdés alapján a Zirc Városi Önkormányzat által 2013. június 26-án elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette és felülvizsgálat nélkül változatlan formában jóváhagyja.

2.) Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert - a helyi esélyegyenlőségi referens közreműködésével – jelen döntés HEP nyilvánosságra hozatalára szolgáló szoftverbe történő feltöltésére, valamint a szükséges nyilatkozatok megtételére.

<u>Felelős</u>: 1.)-2.) pontok esetében: Ottó Péter polgármester
<u>Határidő</u>: 1.) pont esetében: azonnal
2.) pont esetében: 2017. június 26.

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Zirc Városi Önkormányzat

Zirc, 2013. június 24.

Készítette: Szirbek Tiborné esélyegyenlőségi referens

Tartalom

I. fejezet	Bevezetés	3. oldal
II. fejezet	Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése	11.oldal
III. fejezet	Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve	114.oldal

Bevezetés I.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Zirc Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A programban használt fogalmak (1)

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.
A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.
A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv,

során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.
Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt szociálpolitikai kerekasztal képviselőit.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.
Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.
Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.
Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).
Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció", mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.
Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális hátteréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatást-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékként építve alakít ki befogadó környezetet.

Zirc város bemutatása (2)

Története dióhéjban (2.1):

Zirc nevét az itt található ciszterci apátság tette ismertté. A monostort III. Béla alapította 1182-ben. Az első szerzetesek a franciaországi Clairvaux-ból érkeztek a sűrű erdővel borított Bakonyba, a Cuha patak forrásvidékére. A templom és a monostor több évtizeden át épült, román stílusban. A XVIII. századtól Zirc a magyarországi ciszterciek központja lett, és az újabb építkezéseinek eredményeként jött létre a mai klasszicista stílusú apátság, amely ma is meghatározza Zirc arculatát. Népessége a 18. század végén nem haladta meg az 1300 főt. Az 1848-as szabadságharc bukása után Zirc járási székhely közigazgatási státuszt kapott, és ettől kezdve megyei és országos szinten is a régió gazdasági és szellemi központjának ismerték el. A XIX. században Zircen országosan is ismert iparosság élt: kőműves, ácsok, cserepesek, kőfaragók, asztalosok, bognárok és más szakmabeliek. A 19-20. század fordulójára a település lakossága meghaladta a 2500 főt. Természetes vonzáskörzetében 40 ezer ember élt. 1900-ban felépült az Erzsébet Kórház, amely az egész régió intézménye lett. A mozgalmas társadalmi életnek jelentős hatása volt az egész régióra. Az egyházi és a világi vezetés együttműködésével, irányításával kialakult viszonylag békés társadalmi élet a II. világháború befejezéséig tartott. 1945 után az iskolák és egyéb közösségi intézmények államosításával, az egyesületek és a ciszterci rend működésének betiltásával az alig fél évszázad alatt kialakult mezővárosi élet szétesett. Az apátsági birtokot kiosztották, 1950-től, a szerzetesek kilakoltatása után a kolostor épületét az új társadalmi rendszer járási szervei foglalták el. A 65 ezer kötetes apátsági könyvtár maradt csak meg az eredeti helyén, ami később az Országos Széchenyi Könyvtár kezelésébe került. Zirc több mint 800 éves történetében az utóbbi 45-50 esztendő nem nagy idő, a település életében mégis nagy változásokat hozott. A város lélekszáma közel két és félszeresére nőtt. A népesség gyarapodása kikényszerítette az egészségügy, a kereskedelem és az oktatás fejlődését.

Demográfiai adatok a városról(2.2):

A települések jelenének és lehetséges jövőjének ábrázolásában az egyik legmarkánsabb eszköz a demográfiai mutatók vizsgálata. Zirc esetében jól látható, hogy a népesség száma az elmúlt években erőteljes csökkenést mutatott. (1. tábla)

1. számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	7157	
2008	7093	99%
2009	7098	100%

2010	7082	100%
2011	7096	100%
2012	7052	99%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi táblázatban a különböző korosztályok nem szerinti megoszlását vizsgáltuk meg, melyből kiolvasható az a tény, hogy a férfiak és nők aránya a kor előre haladtával megfordul, tehát a férfi halandóság magasabb, mint a nőké. (2. tábla)

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő					
0-2 évesek					
0-14 éves	429	479	908	47%	53%
15-17 éves	94	101	195	48%	52%
18-59 éves	2190	2201	4391	50%	50%
60-64 éves	236	230	466	51%	49%
65 év feletti	672	460	1132	59%	41%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

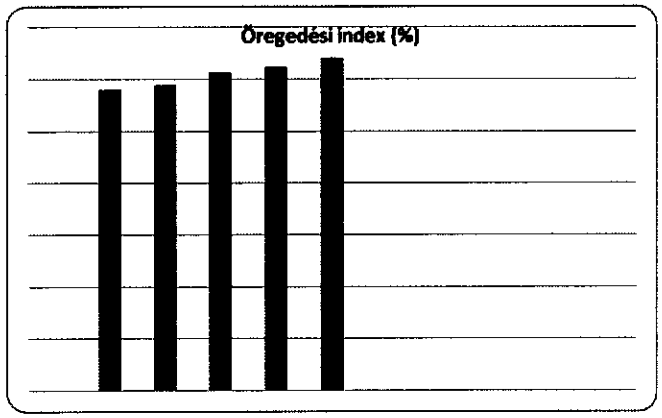
Az öregedési index a 65 éven felüliek és a 14 éven aluliak arányszáma, amely azt mutatja Zirc város tekintetében, hogy az idősek aránya egyre nő, míg a fiatalok száma csökken (3. tábla)

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001		79	0,0%
2008	1053	907	116,1%

2009	1082	920	117,6%
2010	1105	901	122,6%
2011	1132	908	124,7%
2012	1158	904	128,1%

Diagramként az alábbiakat mutatja:

A város népességének - akárcsak az ország népességének - elöregedése következtében egyre inkább megnövekszik az idősek szociális szolgáltatások iránti igénye.

Gazdasági háttér(2.3):
Zirc tradicionális gazdaságára rányomja a bélyegét a földrajzi fekvése, gazdaságában alapvető ágazatnak számítanak a faipar és a helyi lehetőségekhez alkalmazkodó mezőgazdasági terményekre alapuló élelmiszeripar. Ezek a tradíciók mindmáig jelen vannak a város életében.

A város és a környéke jelentős gazdasági átalakuláson ment át a kilencvenes években. Ennek az átalakulásnak egyik legfontosabb eleme a szénbányászat leépítése. Zirc és környékének nagy foglalkoztató ágazata volt a szénbányászat, amely a hetvenes–nyolcvanas években a korábban mezőgazdasági orientációjú vidéket ipari-mezőgazdaságivá változtatta. Zirc jelentős városi fejlesztéseit köszönhette az ágazatnak, mivel a dudari bányában dolgozók számára nyújtott lakóteret. Az ágazat általános hanyatlása így az egész térséget érzékenyen érintette, a dudari bánya leépítésével foglalkoztatási jelentőségét elvesztette. A bányászatra, mezőgazdaságra és a gépiparra épülő gazdasági szerkezet a kilencvenes években így egy szerkezeti válságon ment át. A megszűnt vállalatok helyébe új cégek léptek, amelyeknek munkaerő-felvétele és jövedelemtermelő képessége azonban

csak jóval alacsonyabb.
A város és a térség gazdaságát egy új fejlődési pályára állíthatják a hagyományos ágazatok (építőipar, élelmiszeripar, fa- és bútoripar), ezen kívül az üzleti szolgáltatások és a turizmus, valamint új ágazatként a számítástechnika.

A város lakosságának életében nagyon fontos a közmű ellátottság, melyet esélyegyenlőségi szempontból is meg kell vizsgálnunk.

A városban és a térségben a vízhálózat kiépítettsége teljes. Legkorábban Zirc csatornázása történt meg, már az 1990-es évek elejétől működik a hálózat. A szennyvíztisztító kapacitása az 1997-es és 2010-es fejlesztésnek köszönhetően megnőtt, és ezzel teljesíti a környezetvédelmi hatóságok és a település igényeit. A csatornára csatlakozott lakások száma 2007 évben 2064. Az elvezetett szennyvíz mennyisége 10 év alatt a háromszorosára növekedett. Az elszállított szennyvizet teljes mennyiségében megtisztítják. A gázhálózat kiépítettsége, illetve a rákötés lehetősége fontos gazdaságfejlesztő tényező. Amennyiben egy adott ipari telephelyen nincs biztosítva a teljes infrastruktúra, a befektető nem dönt a település mellett.

2007 évben 1893 fogyasztó, 1738 lakás és 155 egyéb (üzem, közintézmény, kereskedelmi egység stb.....) fogyasztó kapcsolódott rá a gázhálózatra. 2953 háztartási villamosenergia fogyasztó

A vezetékes távbeszélő szolgáltatást az INVITEL Zrt szolgáltatja. 2007 évi adatok szerint a városban 1923 távbeszélő fővonal van, melyből 266 ISDN vonalA kábeltelevízió hálózatra való csatlakozás a 2007. évi adatok alapján 2129 lakásban volt jelen.

Értékeink , küldetésünk(3)

Küldetés – alapelvek:
Az önkormányzati szociálpolitika elsődleges funkciója a védelem, amely egyszerre jelenti a támogatásra szoruló egyén/család védelmét és a köz, a város társadalmának védelmét. Az Önkormányzat szociálpolitikája működtetésével a helyi társadalom zavartalan együttélését hivatott biztosítani.

Minden zirci polgárnak joga van az emberhez méltó életre és ez a jog elidegeníthetetlen. Ezért biztosítani szükséges mindenki számára a szociális minimumot, az esélyegyenlőséget.

A zirci polgárok számára biztosítani kell, hogy törvényben rögzített jogaikat - az Önkormányzat közreműködésével- érvényesíteni tudják. mind a szociális mind az esélyegyenlőség jellegűeket.

A szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában mindenkor az embernek, az egyének és családok megbomlott szociális egyensúlyának kell állnia.

A zirci polgárok nemre, életkorra, származásra, vallásra, etnikumra, társadalmi státuszra tekintet nélkül jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat. Zirc Önkormányzata elutasít mindennemű előítéleten alapuló hátrányos megkülönböztetést.

Az Önkormányzat és intézményei támogatják a polgárokat szociális jólétük, -biztonságuk és esélyegyenlőségük megteremtésében, figyelembe véve az önkormányzat felelősségének korlátait.

A város szociálpolitikája nyitott. Az önkormányzat a helyi szociálpolitikának, szociális gondoskodásnak csak az egyik, bár kiemelt, szervező, összehangoló szerepet is betöltő ágense. Mellette, vele együttműködve a nonprofit, egyházi és piaci szervezetek részvétele kívánatos lehet a szociális ellátások , az esélyeegyenlőség biztosítása területén.

A szociális ellátások és intézmények az önkormányzati szociálpolitika elsődleges színterei, ezért azok kiszámítható és színvonalas működtetése alapfeltétele az eredményes ágazati politikának. Az önkormányzati szociálpolitika- benne az esélyegyenlőség- kiteljesítésében más ágazatok, elsősorban az oktatás, az egészségügy és a közművelődés szerepvállalása nélkülözhetetlen.

Értékek

Zirc város szociális védelmi rendszere szükségszerűen korrektív jellegű. Ez a berendezkedés azonban nem zárja, nem zárhatja ki a preventív típusú tevékenységeket, amelyek szerepe és súlya egyre jelentősebbé kell, hogy váljon a helyi szociálpolitikában és kiemelten az esélyegyenlőség területén is.

Jelenjen meg a szociális biztonság egy olyan szintje (relatív biztonság), mely a város minden lakója számára garantált, tehát a polgárok biztosak lehetnek abban, hogy van egy olyan életszínvonal, amely alá nem kerülhetnek.

A szelektivitás elvének alkalmazása szerint a szociális szolgáltatásokhoz, támogatásokhoz való hozzájutás lehetősége a város azon lakói számára biztosított, akik megfelelnek az előre meghatározott kritériumoknak. Univerzális ellátásokat - mely esetében mindenki ugyanolyan szolgáltatáshoz juthat hozzá – kivételes, rendkívüli esetekben nyújt az önkormányzat a lakosság számára.

A szociális ellátások kialakításában és működtetésében elengedhetetlen az empátia jelenléte.

A szociális területen az önkormányzat, annak intézményei és a lakosság közötti kapcsolatot a toleranciának kell jellemeznie, mely tolerancia elsősorban a sajáttól eltérő normák elfogadásában nyilvánul meg.

A város szociális ellátásait és szolgáltatásait a hatékonyságnak kell jellemeznie a ráfordításhoz képest elért eredmény tükrében. A jól működő szociális rendszer másik jellemzője, hogy a támogatásra jogosultak közül mekkora kört ér el egy szolgáltatás, tehát mennyire hatásos.

A városban élő egyének, csoportok természetes integrálódásának célja, hogy a város egységes, szerves egészt alkosson.

A jól működő szociális ellátórendszer egyik tartópillére az intézményrendszer és az abban dolgozó szakemberközösség. Szakmai véleményük figyelembe vételével, megbecsülésével tovább erősíthető a város szociálpolitikája, a lakosság esélyegyenlőségének biztosítása.

Célok(4)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program át fogó célja:
Zirc Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja
Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.
A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) (II)

A helyzetelemzés felépítése megegyezik a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletével, annak részletes leírását, adatelemzési tábláit, tartalmi kifejtését foglalja össze.

Jogszabályi háttér bemutatása(1):
A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása következik, melyek a program alapját biztosítják.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása(1.1)
Zirc Város Önkormányzata 2006 óta rendelkezett helyi esélyegyenlőségi programmal, melyet a képviselő-testület 119/2006. (V. 29.) Kt. számú határozatával fogadott el.

Az esélyegyenlőségi program általános célként az alábbiakat tűzte ki :
"A hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára, az összetartó, szolidáris társadalom erősítése.

Gazdasági területen a minimális forráshoz való jog biztosítása.
A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás biztosítása, valamint a város intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében össze kell hangolni a foglalkoztatási, az oktatási, az egészségügyi, a szociális igazgatási és ellátási, a területfejlesztési célokat."

A program felülvizsgálata már évekkel ezelött esedékes lett volna. Ezért, valamint azért mert a jogszabályi előírásoknak sem megfelelő, úgy döntöttünk, hogy egy új Helyi Esélyegyenlőségi programot készítünk a jelen helyzetelemzés alapján. Ehhez nagyon sok és sokféle adatot gyűjtöttünk be (1. számú melléklet) és létre hoztuk a HEP Fórumot.

Stratégiai környezet bemutatása (2):

Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal (2.1)
Azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára és összhangjuk elengedhetetlen az esélyegyenlőségi programmal.

- **Költségvetési koncepció**, amely az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót jelenti.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A jelen Gazdasági Program a 2010- 2014-es éveket öleli fel.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Zirc város felülvizsgált Szolgáltatástervezési Koncepcióvasl rendelkezik, melynek több pontját is alakalmazzuk a HEP-ben is.
- **Köznevelés-fejlesztési terv**– A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §). A Köznevelési terv felülvizsgálata is megtörtént a 2010- 2013-as

időszakra. A Köznevelési Fejlesztési Terven túlmenően ZIRC ÉS KÖRNYÉKE KÖZOKTATÁSI ÓVODA, ISKOLA TÁRSULÁSULÁS KÖZOKTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉGI HELYZETELEMZÉSE ÉS INTÉZKEDÉSI TERVE- vel is rendelkezik a 2010- 2015-ös évekre.

- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.Zirc Város Önkormányzata rendelkezik vele, melynek részét képezi a **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról. A felülvizsgálat során a széleskörű ismertetéssel biztosítani szükséges az állampolgárok esélyegyenlőségét a véleménynyilvánítás területén.

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása (2.2)

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A térségre már több évtizedre visszamenőleg is jellemző, hogy különböző társulási formákban látják el a feladatokat a minél költséghatékonyabb, szervezettebb ellátás érekében. Jelenleg az alábbi területeken együttes a feladat-ellátás:

a.) alapfokú oktatás és nevelés
b.) szociális ellátás
c.) család-, gyermek- és ifjúságvédelem (gyermekjóléti feladatok)
d.) egészségügyi ellátás
e.) területfejlesztés
f.) belső ellenőrzés
g.) állati hulladékkezelés
h.) közművelődés, közgyűjteményi tevékenység (mozgókönyvtári feladat-ellátás)
i.) gazdaság,- és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom
j.) környezet- és természetvédelem, valamint hulladékkezelés

Egyik területe fő területe a Zirci Kistérségi Szociális Szolgáltató központ széleskörű feladat-ellátása, amely feladatai révén az egész térséget lefedi és nagyban hozzájárul a minél erőteljesebb esélyegyenlőség biztosításához.

Ezen felül mind óvodai , mind iskolai színtéren is több kapcsolódási forma van.

Az egészségügy területén az háziorvosi ügyelet ellátását is közösen oldja meg a járás minden települése.

A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása (2.3)

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza, amely alapján az adatgyűjtés történt és ennek melléklete az 1. szám alatt található.

Az adat táblák kitöltésében nagy segítséget nyújtottak a HEP Fórum résztvevői , illetve az önkormányzat saját adatbázisából is fontos adatot nyertünk.

Természetesen így is voltak olyan területek, melyek adatai nem tükrözik a teljes valóságot, illetve csak hiányosan lelhetők fel . Ezekre hivatkozni fogunk a helyzetelemzés során .

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége (3)

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012,. www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca": a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségből fakadó összes probléma „cigánykérdésként" való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatáskörі és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A Zirc város roma népességére vonatkozóan a 2001. évi népszámlálás adatai állnak rendelkezésre. A lakosság összlétszámához - 7393 fő - viszonyítva elenyésző, 0,001 % vallotta magát cigány nemzetiségűnek (11 fő). A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát románnak. Szociológiai felmérések szerint az ország lakosságának mintegy 6-8%-át alkotják a roma származásúak. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, de a városban a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva átlagos. Nincsenek telepek, szegregátumok , ahol a kirekesztettségük fokozatosan megjelenne.

Jövedelmi és vagyoni helyzet (3.1)

Az 1993. évi III. törvény adja meg a jövedelem és vagyon fogalmát az alábbiak szerint:

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)–(1c) bekezdésekben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát

meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

c) család: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége;

d) közeli hozzátartozó:

da) a házastárs, az élettárs,

db) a húszévesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező; a huszonhárom évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató; a huszonöt évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató vér szerinti, örökbe fogadott, illetve nevelt gyermek,

dc) korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg, az autista, illetve a testi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos vér szerinti, örökbe fogadott, illetve nevelt gyermek, amennyiben ez az állapot a gyermek 25. életévének betöltését megelőzően is fennállt (a továbbiakban: fogyatékos gyermek),

dd) a 18. életévét be nem töltött gyermek vonatkozásában a vér szerinti és az örökbe fogadó szülő, illetve a szülő házastársa vagy élettársa;

e) egyedülélő: az a személy, aki egyszemélyes háztartásban lakik;

f) háztartás: az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége;

g) szociális szolgáltató: az a személy vagy szervezet, amely kizárólag a 60–65/E. §-ban meghatározott szociális alapszolgáltatásokat nyújtja. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a szociális szolgáltatókra a szociális intézményekre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni;

h) szociális intézmény: az e törvényben meghatározott nappali, illetve bentlakásos ellátást vagy támogatott lakhatást nyújtó szervezet;

i) rendszeres pénzellátás: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, az átmeneti bányászjáradék, a rokkantsági nyugdíj, a rehabilitációs járadék, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj – kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját –, a baleseti táppénz, a baleseti rok-

kantsági nyugdíj, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, az Flt. alapján folyósított pénzbeli ellátás, az átmeneti járadék, a rendszeres szociális járadék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a rendelkezésre állási támogatás, a bérpótló juttatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás,, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás;

j) keresőtevékenység: ha e törvény másként nem rendelkezik, minden olyan munkavégzéssel járó tevékenység, amelyért ellenérték jár, kivéve a tiszteletdíj alapján végzett tevékenységet, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát nem haladja meg, valamint a mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenységet, ha az abból származó bevételt a személyi jövedelemadóról szóló szabályok szerint a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni; nem minősül ellenértéknek a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás, valamint a szociális szövetkezet (ide nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékeként megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel;

k) aktív korú: a 18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött személy;

l) egyedülálló: az a személy, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van;

m) fenntartó:

ma) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv, a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása, a települési nemzetiségi önkormányzat és a területi nemzetiségi önkormányzat (a továbbiakban együtt: állami fenntartó),

mb) a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény szerinti nyilvántartásba vett egyház, illetve annak belső egyházi jogi személye (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó), nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a civil szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság,

mc) az egyéni vállalkozó,

md) az *ma)–mb)* alpontokban nem említett, magyarországi székhelyű jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság és egyéni cég,

me) az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely államban (a továbbiakban: EGT-állam), valamint – ha az Európai Közösséggel és tagállamaival létrejött nemzetközi szerződés alapján az adott állam szolgáltatói a letelepedés szabadsága tekintetében az EGT-államok szol-

gáltatóival azonos jogállást élveznek – az EGT-államoktól eltérő más államban honos vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe [az *mc)–me)* pontokban foglaltak a továbbiakban együtt: nem állami fenntartó];

ha az e törvényben és más jogszabályokban meghatározott feltételek szerint szociális szolgáltatót, illetve szociális intézményt létesít és működtet.

n)

(1a) Az (1) bekezdés *a)* pontjában foglaltaktól eltérően e törvény alkalmazásában nem minősül jövedelemnek

1. a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságcsökkentési támogatás,

2. a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a Gyvt. 20/A. §-a szerinti támogatás, a Gyvt. 20/B. §-ának (4)–(5) bekezdése szerinti pótlék, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díj és külön ellátmány,

3. az anyasági támogatás,

4. a tizenharmadik havi nyugdíj és a szépkorúak jubileumi juttatása,

5. a személyes gondoskodásért fizetendő személyi térítési díj megállapítása kivételével a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményei, a vakok személyi járadéka és a fogyatékossági támogatás,

6. a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás,

7. az alkalmi munkavállalói könyvvel történő munkavégzésnek, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzésnek, valamint a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (a továbbiakban: háztartási munka) a havi ellenértéke,

8. a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíj,

9. az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatás,

10. a szociális szövetkezet (ide nem értve az iskolaszövetkezetet) tagja által a szövetkezetben végzett tevékenység ellenértékeként megszerzett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény alapján adómentes bevétel.

(1b) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásában elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával. Ha a mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele nem több a kistermelés értékhatáránál (illetve ha részére támogatást folyósítottak, annak a folyósított támogatással növelt összegénél), akkor a bevétel csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel, vagy a bevétel 85%-ának, illetőleg állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel.

(1c) Az (1) bekezdés *a)* pontjának alkalmazásában befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.

(2) E törvény 6. §-a és a II - III. Fejezet alkalmazásában hajléktalan a bejelentett lakóhellyel nem rendelkező személy, kivéve azt, akinek bejelentett lakóhelye a hajléktalan szállás.

(3) E törvény 7., 78., 84. és 89. §-ainak alkalmazásában hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti.

(4)

(5) Ahol e törvény jövedelmet említ, a családi pótlékot, az árvaellátást és a tartásdíj címén kapott összeget annak a személynek a jövedelmeként kell figyelembe venni, akire tekintettel azt folyósítják.

(6) A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeivel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásokban a szociális hatóság által hozott elsőfokú döntés ellen nincs helye fellebbezé

A Családtámogatásokról szóló 1998. LXXXIV. törvény az alábbi családtámogatási ellátási formákat sorolja fel :

5. § A családtámogatási ellátások a következők:
*a)*17 családi pótlék
aa) nevelési ellátás (7. §),
ab) iskoláztatási támogatás (8. §);
b) gyermekgondozási támogatás
ba) gyermekgondozási segély (20. §),
bb) gyermeknevelési támogatás (23. §);
c) anyasági támogatás (29. §).

Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció (3.2)

Az alábbiakban elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma									
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2640	2575	5215	39	1,50%	42	1,60%	81	1,6%
2009	2552	2028	4580	158	6,20%	164	8,10%	322	7,0%
2010	2581	2542	5123	132	5,10%	148	5,80%	280	5,5%
2011	2613	2532	5145	162	6,20%	156	6,20%	318	6,2%
2012	2453	2448	4901	120	4,9%	140	5,7%	260	5,3%

A táblázatból is látható, hogy a 2009. évi kiugróan magas nyilvántartott álláskeresői szám után ha nem is egyenletesen, de csökkenő tendenciát mutat a munkanélküliek száma. Az adatok alapján ugyan nem lehet kimutatni, de a Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltséggel történő megbeszélésekből kiderült, hogy egy másik tendencia is jellemzi a munkanélküliséget térségünkben, még pedig a szezonalitás. Ennek kiküszöbölése is fontos feladata az Önkormányzatnak, de ezen a területen megoldási javaslattal éni még tudunk.
Az országos adatokat megvizsgálva az látható, hogy mind Veszprém megye , mind városunk munkanélküliségi mutatói jobbak mint az országosnál.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

a) közfoglalkoztatást szervez,
b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Az alábbi táblázatban összefoglalva láthatók az elmúlt évek adatai, melyek megmutatják, hogy az Önkormányzat eddig is kihasználta a közfoglalkoztatás lehetőségét, mellyel a későbbiekben is élni kíván :

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma				
év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	78	0,016%	1	20%
2011	60	0,012%	4	80%
2012	40	0,008%	1	20%
2013	62	0,013%	1	20%
2014	60	0,013%	1	20%
2015	60	0,013%	1	20%
2016	60	0,013%	1	20%
2017	60	0,013%	1	20%
Forrás: Önkormányzat				

adatai		

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az alábbi adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

A 3.2.1. táblázat elemzése során már láthattuk, hogy nem egyenletesen , de folyamatosan csökkent a munkanélküliek száma. A 3.2.2. táblázat adataiból, az egyes korosztályokat tekintve nézzük meg a regisztrált munkanélküliek arányát.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint						
		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	243	322	280	318	260
20 éves és fiatalabb	fő	5	3	7	10	

	%	2,1%	0,9%	2,5%	3,10%	0,0%
21-25 év	fő	41	51	38	41	
	%	16,9%	15,8%	13,6%	12,90%	0,0%
26-30 év	fő	27	45	33	32	
	%	11,1%	14,0%	11,8%	10,10%	0,0%
31-35 év	fő	31	40	25	43	
	%	12,8%	12,4%	8,9%	13,50%	0,0%
36-40 év	fő	27	42	35	43	
	%	11,1%	13,0%	12,5%	13,50%	0,0%
41-45 év	fő	34	45	28	24	
	%	14,0%	14,0%	10,0%	7,50%	0,0%
46-50 év	fő	30	35	48	46	
	%	12,3%	10,9%	17,1%	14,50%	0,0%
51-55 év	fő	34	40	36	53	
	%	14,0%	12,4%	12,9%	16,70%	0,0%
56-60 év	fő	13	21	30	25	
	%	5,3%	6,5%	10,7%	7,90%	0,0%
61 év felett	fő	1	0	0	1	
	%	0,4%	0,0%	0,0%	0,30%	0,0%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

A korosztályos megoszlás azt mutatja számunkra, hogy az évek során a fiatal (20 évnél fiatalabb) , illetve az 51 év feletti korosztály munkanélküli aránya nőtt meg. Tehát a korcsoporti munkanélküliség emelkedését kell visszaszorítani, melyre hatásos eszközöket kell az Önkormányzatnak találni.

A 3.2.3. táblázat adatai a tartós munkanélküliekről a település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeli folyamatok tervezésekor fontos. Minél magasabb

a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya									
év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	119	124	243	39	42	81	32,8%	33,9%	33,3%
2009	158	164	322	86	73	159	54,4%	44,5%	49,4%
2010	132	148	280	64	63	127	48,5%	42,6%	45,4%
2011	162	156	318	60	59	119	37,0%	37,8%	37,4%
2012	120	140	260	45	35	80	37,5%	25,0%	30,8%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal									

A táblázatból látható, hogy a munkanélküliek aránya és a tartós munkanélküliek száma együtt mozog, de az utóbbi két évben jelentős csökkenés jellemzi.

A következő táblázat adatai a pályakezdőkre irányítja a figyelmet.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma									
év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	566	567	1133	10	1,8%	11	1,9%	21	1,9%

2009	593	597	1190	13	2,2%	12	2,0%	25	2,1%
2010	591	580	1171	9	1,5%	10	1,7%	19	1,6%
2011	567	567	1134	11	1,9%	9	1,6%	20	1,8%
2012	402	428	830	14	3,5%	13	3,0%	27	3,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek[2] foglalkoztatottsága

A 3.2.5. táblázat adatsora az alacsonyan iskolázott népességről használható a foglalkoztatottság résznél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alap-adatsor.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	7272	2993	4279	1739	739	1000	5533	76,1%	2254	75,3%	3279	76,6%
2011	0			0			0		0		0	

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Sajnos az adatok nem a teljes valóságot mutatják, mivel a 2001-es népszámlálás idején még több olyan korosztály is élt, akiknél 6 osztály volt az

[2] Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Flt. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

iskolai kötelzettség.

A 3.2.6. adatbázisban a regisztrált munkanélküliek megoszlását végzettségük szerint nézzük meg.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint							
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	81	4	4,9%	58	71,6%	19	23,5%
2009	322	6	1,9%	63	19,6%	253	78,6%
2010	280	6	2,1%	59	21,1%	215	76,8%
2011	318	11	3,5%	84	26,4%	223	70,1%
2012	260	3	1,2%	55	21,2%	202	77,7%

Sajnálatos, hogy a mai napig vannak olyan személyek, akik a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkeznek. Az alacsony iskolázottság hatása sajnos tovább gyűrűzik a gyerekekre is, így tovább termeli magát. Ennek megállítása, de legalább is a csökkentése fontos feladata az Önkormányzatnak. Beavatkozási színtér jelen van a városban (Reguly Antal Szakképzőiskola és Kollégium).
A másik szembe tűnő adatsor, hogy a 8 általános iskolánál magasabb végzettséggel viszont többen rendelkeznek, mint a csak az alap iskolázottsággal. Hasonlóan fontosak e téren a 3.2.7. táblázat, melynek adatai arra mutatnak rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők			
év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%

2009	17	2	12%
2010	24	5	21%
2011	28	7	25%

A fentiekből leszűrhető, hogy ugyan van alacsony iskolai végzettségű személy a városban, de aránya elenyésző és a beavatkozás intézményi háttere már adott.

c) közfoglalkoztatás

Ez a vizsgálati irány a 3.2.9. (lsd. fentebb) adattáblában arra világít rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Összevetve a táblázat első oszlopának adatait a település aktív korú népességének nagyságával, látszik a hogy az Önkormányzat – ha nem is túl magas százalékban- folyamatosan foglalkoztatt álláskeresőket közfoglalkoztatásban, így biztosítva a feladatellátásait. Az adatot az állástalanok számával összehasonlítva viszont látható, hogy közel egy harmaduk közfoglalkoztatása biztosított .

Ugyanezen összehasonlítások elvégezhetők a roma aktív korú munkaerő, illetve a roma aktív korú munkanélküliek száma és a közfoglalkoztatásban részt vevő romák száma között. Az adott táblából is látható, hogy a városban a roma lakosság száma minimális és az Önkormányzat a közfoglalkoztatásba lehetőség szerint bevonja őket is.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A következő táblázat adatai városunk helyi munkalehetőségeinek alakulását mutatja be az elmúlt évek tükrében.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	962	133	44	na	162.187 E Ft	172.308 E Ft	na	na

2009 946	135	43	na	170.200 E Ft	172.527 E Ft	na	na
2010 na	156	na	na	181.984 E Ft	164.240 E Ft	na	na
2011 759	185	na	na	179.459 E Ft	167.468 E Ft	na	na
2012 na	192	na	na	178.444 E Ft	162.161 E Ft	na	na
2013 779							

Forrás: TEIR, T-Star,
önkormányzat adatai

A regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek számának változása jelzi a település helyi gazdasági potenciáljának alakulását, tendenciáit. A válság hatása a vállalkozások számának csökkenésében jól lemérhető. Tehát cél lehet a vállalkozás barát településsé válás, mely munkahelyeket generál a városban. A kiskereskedelmi egységek száma láthatólag ugyan nőtt, de ennek oka az új jogszabály által előírt nyilvántartási rendszer, ahol egységesen kezelik kereskedelmi egységként a vendéglátóhelyeket és a szálláshelyet is. Az állami szektorban (önkormányzati intézmények, állami fenntartású intézmények, helyi kirendeltségeik) a 2013 január 01. -t követő változásokkal ugyan volt munkaerő mozgás , de számottevő munkahelyet a zirci lakosok számára nem jelentett.
A kivetett és befizetett iparűzési adó szintén a település gazdasági helyzetének alakulását tükrözi. Az adatokból látható, hogy az utóbbi évek kivetett adói egyre kisebb mértékben történnek befizetésre, ami arra hívja fel a figyelmet, hogy a csökkenő vállalkozói kör egyre nehezebb gazdasági helyzetbe került. Az Önkormányzatnak mérlegelni szükséges a jelen helyzetben megfelelő-e a kivetett adómérték.

A 3.2.11. adattábla segítségével a település munkaerőpiaci helyzetének a közlekedési lehetőségekkel való összefüggéseit tárhatjuk fel.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	25	55	30	6	33		
Megye-székhely	25	55	30	6	33		
Főváros	100	25	150	14	210		
Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai							

A beszerzett adatok alapján látható, hogy elérhető közelségben található a megyeszékhely, amely sok munkavállalót vonz magához. Sajnos az ingázásnak is vannak káros hatásai , melyek leginkább a női munkavállalóknál jelntkezik. Erről a későbbiekben még a nők célcsoportjánál is ejtünk szót.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az alábbi két táblában a településen élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeiről adnak tájékoztató adatokat és segítenek feltérképezni a helyi lehetőségeket, meglévő potenciálokat.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok		
	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	

fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	TÁMOP 2.1.1 program , Első munkahely garancia , Közfoglalkoztatás
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	munkaerőpiaci képzések, tanfolyamok, TÁMOP 2.1.1
Forrás: helyi adatgyűjtés		

Zircen a munkaügyi kirendeltség szervezésében több olyan program indítása történt amely a fiatalok foglalkotztatás növekedését célozta meg. Az Önkormányzat kimondottan erre a területre nem pályázot külön.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	9	8	12	13			4	5
2009	10	6	11	14			7	3

2010	8	8	15	13			6	6
2011	9	6	15	12			6	5
2012	8	7	16	16			5	4
Forrás: helyi adatgyűjtés								

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szolgáltatások listáját az alábbi táblában foglaltuk össze:

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek		
	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	van	Reguly Szakképző Iskola képzései
felnőttképző programok a vonzásközpontban	van	
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	van	humánszolgáltatások, tanácsadások, munkaerőközvetítés
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	van	

Helyi foglalkoztatási programok a településen	nincs	
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	van	TÁMOP1.1.2 program, közfoglalkoztatás, első munkahely garancia program
Forrás: helyi adatgyűjtés		

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008			6	6			91	104			35	36
2009			6	4			93	98			34	37
2010			2	3			101	102			36	35

2011			0	0			90	122			40	43
2012			5	4			80	120			38	39
Forrás: helyi adatgyűjtés												

g) mélyszegénységben élők és romák[3] települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó e fejezet elején találhatjuk részletesen kifejtve.
A mélyszegénység megítélése, mint „kategória" behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.

Zirc városában nagyon csekély a roma lakosok száma. A mélyszegénység is általában azon családoknál jelenik meg ahol mindkét szülő munkanélküli , hiszen itt csak egy főnek jár az foglalkoztatást helyettesítő támogatás (22.800 Ft/hó) . Ha gyermek is van a családban , akkor is csak a reá vonatkozó családi pótlékkal egészül ki ez az összeg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	Na	Na
2009	Na	Na

[3] Azt a személyt tekintjük románok, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

2010	Na	Na
2011	Na	Na
2012	Na	Na
2013	Na	Na

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ez egy nagyon kényes terület, ezért elsősorban személyes interjúk, beszélgetések során nyerhetnénk olyan információkat, amelyek a munkakeresés során tapasztalt hátrányos megkülönböztetés eseteire utalnak. Erre a jelen program elkészítése során nem maradt idő.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma			
év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	5156	26	0,5%
2009	5108	25	0,5%
2010	5076	40	0,8%
2011	5052	14	0,3%
2012	4901	54	1,1%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma			
év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	243	84	34,6%
2009	322	121	37,6%
2010	280	90	32,1%
2011	318	99	31,1%
2012	260	48	18,5%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A fenti két táblázat megmutatja, hogy ugyan a lakossághoz mérten minimálisnak tekinthető a álláskeresési támogatásban részesülők száma, viszont jelentős a nyilvéntartott álláskeresők arányához képest. 2012-től jogszabályi változások miatt viszont ez a mérték is jelentősen csökkent . A fenti lehetőség kimerülése után a munkaügyi kirendeltség az Önkormányzathoz irányítja a jogosultat az aktív korú ellátás lehetőségének megvizsgálása végett.

A 3.3.3. táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen az aktív korúak támogatása milyen mértékben oszlik meg a rendszeres szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatottak között. A rendszeres szociális segély mint az adatokból is látható egy kisebb jogosultsági kört érint (nem munkavállaló, egészségkárosodott, vagy nyugdíj korhatárt lassan elérő személy, esetleg 14 éven aluli gyermeket nevelő személy).

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	43	0,8	na	na	0	0
2009	43	0,8	99	30,9	0	0
2010	16	0,3	94	33,5	3	0
2011	27	0,5	85	26,7	0	0
2012	23	0,5	73	28	0	0
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

A táblázatból látható, hogy a munkanélküliek egyharmada jogosult csak a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra. Ennek több összetevője van, amelynek mindig jelentős hatása van a jogosultságra pl: család jövedelmi , vagyoni helyzete, esetleg köz- vagy rövid idejű foglalkoztatásba részesül .....

Figyelembe kell venni továbbá , hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni.

Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevétele nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez a járulékok levonásával lecsökkent 22.800 forintra.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.
Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:
a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Ebben a fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.[4]

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az alábbiakban felsorolt pontok helyi szintű elemzését, szöveges kifejtését az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák segítik.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
			ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma

[4] Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

2008	2660		
2009	2676		
2010	2681		
2011	2688		
2012	na	42	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány az utóbbi években , főként a „ Kukorica-földi" építkezések miatt növekedett. Itt sok fiatal család telepedett le.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek." **Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek**. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.
A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

Zirc városában a fenti jogszabályban hivatkozott szegregátumok nem találhatók.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

Az Önkormányzat szociális lakhatást biztosít jövedelmi, vagyoni helyzet, valamint rászorultság alapján. A rászorultságot több szempontból is vizsgálja az ráruházott hatáskörrel rendelkező bizottság. Ilyen szempontok: gyermek szám, egyedülálló nyugdíjas , esetleges fogyatékosság.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás:
Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:
1. a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
3. megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
4. lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
5. biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
6. elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
7. kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).
Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008		3,00

2009	3,00
2010	5,00
2011	5,00
2012	5,00

Forrás: önkormányzati adatok

Veszélyeztetett lakások felmérése nem történt a városba , így erre vonatkozó adatunk nincs. A szociális szakemberek (Önkormányzat, Szociális Szolgáltató Központ) által végzett környezettanulmányok során városi szinten talán egy-két házról beszélhetünk.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők		
év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	60	0
2009	61	2

2010	71	11
2011	131	
2012	114	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A fentiekben már jeleztük, hogy sem telepek, sem szegregátumok nem találhatók a városban.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	na

Telepi lakások száma a településen:	2008	na
	2009	na
	2010	na
	2011	na
	2012	na
	2013	na
	2014	
	2015	
	2016	
	2017	

A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:

A telep/ek megközelíthetősége:

A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.):
Forrás: helyi adatgyűjtés

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)					
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)					
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)					
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	száma (db)
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					

	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	száma (db)
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	száma (db)
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	száma (db)
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)					

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Ehhez a ponthoz figyelembe kell venni az alábbi szabályozókat és fogalmi lehatárolásokat:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjanak. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató[5] nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív

[5] Útmutató az Anti-szegregációs terv kidolgozásához, In: Városrehabilitáció 2007-2013-ban, Kézikönyv a városok számára, 2007. október, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építésügyi szakállamtitkárság 117. o.

korú népességen belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Az alacsony társadalmi-gazdasági státuszú lakosság koncentrációját a szociális ellátások igénybevételének – ld. 3.6. pont – mutatói is jelzik.

Létező jelenség, hogy a lakáshoz jutási feltételek meghatározása arra irányul, hogy egyes, meghatározott tulajdonságokkal rendelkező (általában a roma kisebbséghez tartozó) személyek valamely településen, illetve településrészen mesterségesen elkülönüljenek. Az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdése értelmében az ilyen eljárás jogszabály-ellenes. Ld. még a 3. 4. pontot.

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárni az a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008	0		
	2009	0		
	2010	0		
	2011	0		
	2012	0		

0-6-éves	0
7-14 éves	0
15-30 éves	0
31-45 éves	0
46-64 éves	0
65< éves	0
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott	0
munkanélküli	0
Inaktív	0
eltartott	0
segélyezettek száma	0
hátrányos helyzetű gyermekek száma	0
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	0

Forrás: Önkormányzati adatok

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik
a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés,házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.
Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A város mindig is szemelőtt tartotta a lakosság egészségügyi ellátását. Ennek egyik fő mutatója a korszerű, akadálymentes , a vállalkozó háziorvosokkal együtt felépített Egészségház. Az alapellátást 4 felnőtt háziorvos, és két gyermek orvos látja a lakosság megelégedésére. Itt kapott helyett egy gyógyszertár és a védőnői szolgálat is.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az alapellátás orvosai nagy figyelmet fordit a preventív ellátásra is a gyógyító munka mellett. Ez mellett a tavalyi év során kezdte meg működését az új Kistérségi Járóbeteg Szakellátó, melynek profiljába a megelőzés, egészségfejlesztés is nagy szerepet kap. A lakosság mindkét egészségügyi színtéren igénybe veheti a szolgáltatásokat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A városban mindkét ellátás forma adott. A fejlesztést a Nevelési Tanácsadó szakemberi végzik, mely mellet mind az iskola, mind az óvoda nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a hátrányokkal küzdő gyermekek felzárkoztatását megoldják. Ehhez még önkéntes pedagógust is kapnak segítségül.
A rehabilitációt a Zirci Erzsébet Kórház mozgásszervi renabilitációs osztálya, egysége végzi. Tevékenységük nagyon széleskörű: rehabilitációs szakorvos, fizióterápia, gyógytorna (vízalatti is) .

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést több helyen is igénybe tudja veni a lakosság. Az általános iskola konyhája, ahonnan az óvodai és bölcsödei étkeztetést is biztosítják, a gyermekétkeztetést az egészséges táplálkozás minél teljesebb kielégítésével végzi. Sokszor található hal , zöldség és más egyéb fontos tápanyagot tartalmazó étel az étlapon.
A másik nagy közétkeztetést nyújtó intézmény a Zirci Erzsébet Kórház. Itt dietetikus is segítséget nyújt az étlap összeállításában így fokozottan figyelik, hogy a betegeik illetve a vendég étkezők számára az egészséges táplákozás szerinti ételek kerüljenek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Zircen több egyesület és civil szervezet (judo, darts, futtball,) biztosítja a lakosság sportolási lehetőségét . Emelett több konditerem áll a sportolni vágyók számára, őket szolgálja továbbá a tanuszoda is .

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A térségben a Zirci Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ biztosítja a személyes gondoskodást nagyon széleskörben. Az ellátott területek: gyermek jóléti szolgáltatás, családsegítő szolgáltatás,adósságkezelési tanácsadás, beiileszkedést segítő program, közösségi pszichiátriai ellátás, támogató

szolgáltatás, nappali ellátások (fogyatékosok, pszichiátriai betegek, idősek) , házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés.

Látható, hogy a feladatellátás területén próbáltak minden érintett célcsoport igényeinek megfelelni.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A Zirci Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ szakemberi nagy odafigyeléssel és empátiával dolgoznak , így ilyenről nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

E fejezetet a partnerek tevékeny közreműködésével szükséges bemutatni. Így lehetőség nyílik olyan területek feltárására, melyek esetlegesen az önkormányzat látókörébe nem kerültek bele.

a) közösségi élet színterei, fórumai

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünk lakossága az elmúlt évszázadok alapján jól összekovácsolódott (német nemzetiség a jellemző), az együttélés harmonikusnak és egymást támogatónak mondható

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Több cilvil szervezet is végez karrítatív munkát a településen . A legjelentősebbek a Vöröskereszt és a Karitász szervezet. Adományozásban nagy segítséget nyújt a zirci Apátság és Plébánia, valamint a testvér városoktól is hasznos adományokat kaptunk eddig is (kórházi ellátás eszközei , ruházat stb)

3.8 **A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal**

Zirc városában nem jellemző a roma lakosság (lsd. fentebb)

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Élelmiszer hiány	Növényi szaporító anyagok biztosítása
Munkahely hiány	Helyi munkáltatokkal partneri kapcsolat kiépítése (hármas kapcsolat: Munkaügyi Központ, Önkormányzat, helyi munkáltatók)
Alacsony szakképzettség, magas a képzetlenek aránya	Célirányos képzések

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott

hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
  a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
  d) az otthonteremtési támogatás,
  e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
  a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
  b) a gyermekek napközbeni ellátása,
  c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
  a) az otthont nyújtó ellátás,
  b) az utógondozói ellátás,
  c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
  a) a védelembe vétel,
  b) a családbafogadás,
  c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
  d) az átmeneti nevelésbe vétel,
  e) a tartós nevelésbe vétel,
  f) a nevelési felügyelet elrendelése,
  g) az utógondozás elrendelése,

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
  a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
  b) a fővárosi főjegyző,
  c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,

d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni[6]. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.
A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)[7]

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- nyugellátásban,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- balettművészeti életjáradékban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- időskorúak járadékában vagy
- olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

---

6 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

7 Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. Törvény, 32. §).

Zirc város lakossága *2012. december 31-én 7.052* fő volt, ebből

éves	fő:
0-14	859
14-18	296
Összesen (fő):	1.155

A gyermek- és fiatalkorúak a város lakosságának 16,5 %-átalkotják, mely az évek során folyamatosan **csökkenő tendenciát mutat** (2010 még 17,93 %)

A Reguly Antal Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola általános iskolájában **652 gyermek** tanult 2012. december 31-én (tagintézményekkel együtt). Az iskolában 1 fő (félállású) pedagógus látja el a gyermekvédelmi feladatokkal kapcsolatos teendőket.

Zirc Város Önkormányzata 2003. augusztus 18-tól a Benedek Elek Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde keretei között működteti a bölcsődét. Az intézményben 2012. december 31-én **3 bölcsődei csoport működik, ahol összesen 23 gyermeket gondoztak.**
A több célú, közös igazgatású intézményben 10 óvodai csoport is működik, melyben összesen **240 gyermeket láttak el.**

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő

gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatokozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.
A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét" és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillethetik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. () EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	3
2009	5	0	8
2010	14	5	17
2011	9	9	17
2012	3	9	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint „hátrányos helyzetűnek" definiált gyermekek adatszolgáltatását viszonylag megbízhatónak - míg ugyanazen körbe tartozó de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek számát (halmozottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása. Fontos, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülők legtöbbször nem a megemelkedett jövedelem miatt esnek el a jogosultságtól, hanem azért, mert az alapvető papírjaik

is elvesznek, hiányoznak, vagy egy válási szakaszban – vagy egyéb más okból – nem, vagy nehezen tudnak jövedelemigazolást szerezni házastársuktól, illetve az elmaradt gyermektartás ellenére nem indítanak hatósági eljárást, ami pedig lehetővé tenné a jövedelem igazolását. Mindezen okok éppen a legszegényebb, legrászorulóbb családokat érintik. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáférésének vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma					
év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	171	2	0	0	219
2009	211	2	0	0	204
2010	215	3	0	0	161
2011	216	3	0	0	396
2012	213	3	0	0	
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

1./ A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a **gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,** amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladta meg 2012. évben
a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140 %-át,
aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a feltételeknek;
b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 130 %-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen meghatározott értéket.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a jegyző **86 családban 163 gyermek részére állapított** meg 2012. év során. Számukra a jogszabályi rendelkezések alapján **1.026 eFt** került kifizetésre (november hónapban már Erzsébet-utalvány keretében). Az év során a jövedelmi helyzet (egy főre jutó havi jövedelem összege meghaladta a jogszabályban előírtakat) miatt 5 alkalommal történt elutasítás.

2./ **Óvodáztatási támogatást** állapít meg a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll. A támogatás természetben is nyújtható.
2012. évben óvodáztatási támogatásban nem részesült senki.

3./ **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban** olyan gyermeket gondozó családokat lehet részesíteni, melyek időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek, vagy létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerülnek. A gyermekek védelméről szóló 31/2010.(XII.21.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint rendkívüli gyermekvédelmi támogatás egyszeri összege gyermekenként 5.000,- Ft-nál nem lehet kevesebb. Egy naptári éven belül gyermekenként, családonként főszabály szerint legfeljebb 4 alkalommal adható.
A támogatás természetben is nyújtható.

Az elmúlt év során az önkormányzat rendkívüli gyermekvédelmi támogatást összesen **338 esetben (a tavalyi 396-hoz képest csökkent) 84 család 169 gyermeke részére folyósított 2.800 eFt összegben.** A támogatás megállapítását legtöbbször élelmiszer, tüzelő vásárlására kérték, illetve egyre többen jelezték, hogy rezsi költségeik (víz, villany, gáz) kifizetéséhez kérnek segítséget.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezésének megfelelően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére, a három vagy többgyermekes családoknál gyermekenként, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után az intézményi térítési díj 50 %-át kedvezményként kell biztosítani.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben is részesülő óvodás, valamint bölcsődei ellátásban részesülő, valamint az 1-8. évfolyamon nappali

rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj **további 50 %-át** kedvezményként kell biztosítani.

2012. évben 50 %-os kedvezményben 77 gyermek, 100 %-os kedvezményben pedig 94 gyermek részesült összesen.

Zirc Városi Önkormányzat 2012. évben a nyári szociális gyermekétkeztetést nem biztosította.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe , illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz. (Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága, A menedékkérő és menekült gyermekek és kamaszkorúak hozzáférésének javítása az oktatáshoz Közép-Európában, 2011. július, megtalálható a: http://www.unhcr.org/refworld/docid/4e9bf50615.html oldalon.)

Zircen nincs tudomásunk ilyen gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.
Zircen, mint már az elözö célcsoprtnál is jeleztük nincs telep és szegregátum jellegű település rész.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését.

A jogszabályok mellett az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.
Mindezekre építve lehet szövegesen kifejteni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3-as fejezet a),b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznek rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyerekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
b) a fogorvosi alapellátásról,
c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
d) a védőnői ellátásról,
e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
  a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
  b) a családi napközi,
  c) a családi gyermekfelügyelet,
  d) a házi gyermekfelügyelet,
  e) az alternatív napközbeni ellátás.

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről,

ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

Városunkban mind az intézményi háttere, mind a szakemberi háttér adott az ellátásukhoz. A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ sokrétű feladatai között az ő ellátásukat is segíti pl. Közlekedést a támogató szolgálat.
Az egészségügyi intézmények akadálymentessen igénybe vehetők számukra és a kórház rehabilitációs szakellátás széles körét biztosítja.
Az iskolák integráltan befogadják a gyermekeket és minél teljesebb ellátást kívánnak nyújtani a rászoruló gyermekek számára.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat is a Zirc Kistérégi Szociális Szolgáltató Központhoz van delegálva.
Az alábbi táblában láthatjuk az egy védőnőre eső ellátandó gyermekek számát:

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma

2008	4	441
2009	4	427
2010	4	430
2011	4	401
2012	4	389
2013	4	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Fontos vizsgálni a védőnői ellátáshoz történő hozzáférés feltételeit: a védőnői álláshelyek számának alakulását, az egy védőnőre jutó esetek, illetve gyermekek számát. Amennyiben az ellátáshoz történő hozzáférésben hiányosságok mutatkoznak, úgy arra javasolt intézkedést megfogalmazni.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek ellátását 2 gyermekorvos végzi a településen , az Önkormányzat által rendeletben szabályzott körzetek szerint. A gyógyítás mellet nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre is és az iskola egészségügyi feladatokat is magas színvonalon látják el, korán felismerve az esetleges deformitásokat , illetve más kóros jelenségeket. A korai felismerésnek nagy jelentősége van a megelőzés, valamint a minél jobb gyógyulási arány elérése terén.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A speciális ellátások igényére a gyermekorvosokon kívül, a védőnők , a bölcsődében dolgozó szakemberek, családgondozók és gyermekjóléti szolgáat szakemberei is figyelemmel vannak, tehát egy széles háló az amely próbál már nagyon korán segíteni.
Több terület is biztosítja a segítségnyújtást: Nevelési Tanácsadó , rehabilitáció területén a Zirci Erzsébet Kórház , ha további segítségre van szükség, akkor a megye székhelyre irányítják ellátásra a gyermeket.

d) gyermekjóléti alapellátás

A fentiekben már jelzett Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ látja el ezt a feladatot:
2012-ben érkezett jelzések: 26 jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól; 1 esetben a veszprémi kórház szociális munkásától, 7 alkalommal a rendőrségtől kiskorú veszélyeztetettség miatt, 10 jelzés érkezett közoktatási intézménytől, 10 óra feletti igazolatlan mulasztás miatt. 3 alkalommal pedig a gyámhivatal, illetve a jegyző küldött jelzést gondozásba vétel megkezdése miatt. 5 esetben pedig illetékességből kerültek Szolgálatunkhoz iratanyagok, a gondozott családok ellátási területünkre történő költözése után.
Tanácsadás keretében ellátott családok: 8 család ügyében, mely 9 gyermeket érintett.
A gyermekek veszélyeztetettségének oka: szülői minta hiánya, szocializációs hiányosság, szülői elhanyagolás, felelőtlen szülői magatartás, jövőkép hiánya, szülők érdektelensége, pszichés problémák, anyagi- lakhatási okok.
Várandós anya válsághelyzetben történő gondozása: Egy anya gondozása történt, mely esetben a csecsemő hazaadása az anya életvitele miatt nem lehetséges.
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedések: Örökbefogadással kapcsolatos intézkedésekre nem került sor.
Családjából kiemelt gyerekek szüleinek gondozása: A gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik a családjából kikerült gyermekek vér szerinti szüleinek gondozása. Ez a szakmai tevékenység 3 család 8 gyermeke esetében folyik. Ennek a munkának a tapasztalatairól évente a Veszprémi Gyermekvédelmi Központ és az illetékes gyámhivatal felé jelentést kell készíteni, 3 éves kor alatt pedig félévente.
Védelembe vétel: 2012-ben 7 gyermek védelembe vételének elrendelésére került sor, melyet a szülők életvitele, veszélyeztető magatartása indokolt.
Átmeneti nevelésbe vétel: Zircen 2012-ben átmeneti nevelésbe vétel indítására 2 család esetében került sor, mely 5 kiskorút érintett.
Ideiglenes hatályú kiemelés: Városunkban 2012-ben családból történő azonnali kiemelésre nem került sor.
Hozzátartozók közötti erőszak ügyében jelzés küldése az illetékes gyámhivatal felé: A jogszabályi előírásnak eleget téve 2 alkalommal történt jelzési küldése. 1 család esetében két kiskorút érintve védelembe vétel elrendelésével zárult az ügy kivizsgálása. 1 család esetében alapellátásban történő gondozással zárult az eljárás.
Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai: A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés nagyon jó és rendkívül hatékony. Folyamatos a kapcsolattartásunk; személyesen, telefonon, levélben. Veszélyeztető probléma felmerülése esetén nyitottak és készségesek a probléma megvitatásában, a megoldás lehetőségeinek feltárásában, kidolgozásában és kivitelezésében.
Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma: Nincs információ erről.
Bűnelkövetés oka: Nincs információ erről.
Pszichológus: Pszichológusunk segítségét 13 zirci család vette igénybe, ez 27 gyerek megtámogatását jelenti.

Mentálhigiénés szakrendelés: Ügyfeleink jelentős része igénybe veszi a mentálhigiénés szakrendelés szolgáltatásait. Sajnos a szakrendelés leterheltsége nagyon-nagy.
Nyári tábor és szabadidős tevékenységek: 2012.-ben az Erzsébet Tábor keretén belül 2 csoportban 10-10 gyermek 1 hetes táboroztatása vált lehetővé Vajtán. A táborban 4 zirci kisgyermek vett részt.
Alapítványi támogatás: Két alapítvány is segítette a zirci családokat; egy budapesti és egy zirci; első sorban tartós élelmiszerek és gyógyszerek kiváltásában.
Adományozás: Szolgálatunk több alkalommal is nyújtott családok számára ruhaneműt gyermekek és felnőttek részére.
Szakmai ellenőrzések tapasztalatai: 2012. február hónapban a Veszprém Megyei Gyámhivatal és a veszprémi Gyermekjóléti Szolgálat Módszertani Központja az elmúlt 1 év szakmai ellenőrzését megtartotta a térségre vonatkozóan. Az ellenőrzés alkalmával tett megállapítások az Intézmény fenntartója fel megküldésre került.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi szakmai tevékenységeink száma:

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG		SZÁMA
Információ nyújtása		388
Tanácsadások		441
Segítő beszélgetés		529
Hivatalos ügyekben való közreműködés		178
Családlátogatás		182
Közvetítés más szolgáltatásba		79
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel		2
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	Átmeneti nevelésbe vétel	3
	Védelembe vétel	1
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel		6
Pszichológia tanácsadás		21
Jogi tanácsadás		2
Fejlesztőpedagógusi ellátás		-
Konfliktuskezelés		47
Szakmaközi megbeszélés		333
Esetkonferencia		2
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés		-
Adományozás		36
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása		3
Összesen		**2 253**

A Gyermekjóléti Szolgálat 2012. évi tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint:

PROBLÉMA TÍPUSA	SZÁMA

Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	414
Gyermeknevelési	413
Gyermekintézménybe beilleszkedési nehézség	112
Magatartászavar, teljesítményzavar	321
Családi konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti)	126
Szülők vagy a család életvitele	680
Szülői elhanyagolás	75
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)	18
Fogyatékosság, retardáció	46
Szenvedélybetegségek	48
Összesen	**2 253**

e) gyermekvédelem

A feladatot első fokon a Zirci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője látja főként segélyezés területén, de a környezettanulmányok felvétele is a feladatai közé tartozik, melye során betekintést nyer a családok életébe is.

A gyermekvédelem másik szintere a városban a Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Gyámhivatala. Az ő feladatkörük a gyermekek védelembevételétől a családból való kiemelésig tart, de foglakoznak örökbefogadással és gondnoksági ügyekkel is.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ a krízishelyzetben lévőknek is probál azonnali segítséget nyújtani , illetve ha szükséges akkor keresni más szolgáltatónál (anyaotthon, átmeneti otthon) .

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az óvodai , iskolai szítereken kívül több egyesület és civil szervezet is biztosítja a fiatalok egészséges életmódját célzó programokat . A sport területén széles a választék: pl: futtball, kézilabda, darts, judo szakosztály. Ezt a cél szolgálják továbbá a néptánc oktatások,illetve csoportok.

Itt is újra képbe kerül a Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ akik minden évben több tábort is szerveznek a gyerekeknek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A helyzetelemzés során meg kell vizsgálni, hogy a jogszabályi kötelezettségnek megfelelően történik-e a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyermekétkeztetéshez mint normatív kedvezményhez történő hozzáférése. Emellett az igénybevétel formáját és mértékét is vizsgálni kell:
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.
Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).
A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, de az egyszeri melegétel biztosítására több esetben tartós élelmiszer, konzerv formájában került sor, amely nem garantálja a gyermekek szükségleteinek figyelembe vételét.

Sajnos a tavalyi évtől a jogszabályi változások miatt Önkormányzatunk már nem tudja biztosítani a nyári gyermek étkeztetést .

A közétkeztetéssel kapcsolatban problémák jelentkeznek a helyi, gyakrabban a kiszervezett élelmezések esetében amikor nem mindig biztosított az életkor specifikus étrend. A fenntartó oldaláról gyenge, nem dokumentált, ill. nincs megfelelő kontroll minderre. Elemzési szempont lehet ezért az egy konyhai dolgozóra jutó gyermek létszáma, vagy a megfelelő tápértékkel bíró étkezés vagy a diétás étkeztetés biztosításának lehetősége annak figyelembe vételével, hogy a közétkeztetéssel kapcsolatban az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése kimondja: a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Mindennek az elvárásnak nem mindenhol tudnak megfelelni. Lásd még: A gyermekek közétkeztetésének újraszabályozásáért AJB 560/2011. http://www.obh.hu/allam/aktualis/htm/kozlemeny20110831.htm

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A törvény 146. § (4) bekezdés értelmében a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt

szervezett externátusi ellátásban, az általános iskolai menzai ellátás, továbbá – ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik – középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben, illetve a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében, a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet).

Az ingyenes tankönyv ellátás a jogszabályoknak megfelelően történik az iskolákban.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs tudomásunk ilyenről.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az alábbiakban áttekintjük azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a közoktatásra vonatkozóan határozzák meg az esélyegyenlőség biztosítását. A jogszabályok és értelmezésük nyújtanak segítséget ahhoz, hogy a HEP ezen fejezetében az önkormányzat elvégezze a szükséges helyzetelemzést.

Szükséges felhívni a figyelmet arra, hogy az 1. számú mellékletben e fejezethez elhelyezett adattáblák egy részének kitöltéséhez elengedhetetlen a partneri együttműködés, hiszen az oktatási intézmények 2013. január 1-étől – az óvodák kivételével – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher
Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.
Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.
Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés." A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.
A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselet biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere[8] (IPR)
A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.
Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.
A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma	általános iskolai osztályok száma a	általános iskolai

[8] A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

				gyógypedagógiai oktatásban			feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	12	12	24	1	2	3	2
2011/2012	12	13	25	1	2	3	2
2012/2013	12	13	25	1	2	3	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az adatok alapján látható, hogy a gyógypedagógiai osztályokra folyamatosan szükség van és ezek fenntartása fontos a speciális igényű tanulók megfelelő ellátásához. Sajnos a pár évvel ezelőtt indított kis létszámú osztály nem volt megtartható pedig nagyon sokat segített a nehezen beilleszkedő gyermekek oktatásában.

b) a köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám

Nem szaktanítást végző tanító	2	0
Szaktanítást végző tanítók száma	21	0
Szaktanítást végző tanárok száma	26	0
Gyógypedagógusok létszáma	7	0
Gyermekvédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	9	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Nagyon jó hír, hogy minden állás betöltött, de már a HEP FÓRUM-onelőjött problémaként, hogy az új jogszabályok már nem nevesítik külön munkakörként az ifjúságvédelmi felelőst. Munkájuk pedig nagyon fontos mind a megelőzés területén, mind a már kialakult problémák megoldása területén. Ennek megoldása mindenképp szükséges.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Városunkban az integráció a jellemző . Ez sokszor nagy nehézségeket okoz például az átmeneti, vagy tartós nevelt gyermekek esetében, de ilyenkor a gyermekvédelmi szakellátás szakemberei és az intézmény dolgozói megpróbálják a gyermek érdekében a lehető legjobb megoldást megkeresni.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	78	97
2011/2012	73	95
2012/2013	72	96

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az adatok nagyonjó eredményeket mutatnak eredményesség területén, de természetesen mint azt már az előzöekben is tárgyatuk sajnbos így is akad olyan fiatal akik nem tudja az általános iskola keretein belül elvégezni a 8. osztályt.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Igen vannak ilyen szolgáltatások és az iskolába például bejár korrepetálni ingyen egy nyugdíjas kollégájuk és segítséget nyújt a lemaradt, vagy hátrányokkal küzdő gyerekek számára.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermek szegénység	Ruhaosztás , gyűjtés célzottan
	Tisztitószer kiosztása
	Iskolakezdési támogatás
Étkezés , anyagi okból étkeztetés igénybevételének hiánya	Közösségbe küldés (óvoda, iskola- napközi, bölcsőde)
Jogszabályi válozást követően a különleges ellátást igénylő gyerekek ellátása bizonytalan	Jelzések fenntartónak
Ifjúságvédelmi felelős munkakör megszűnt az új köznevelési terv alapján	Jelzések fenntartónak

CSALÁDOK , mint célcsoport (5)

A HEP FÓRUM tagjai közösen úgy döntöttek, hogy ugyan sem a jogszabály, sem szakmai ajánlás nem írja elő a családot célcsoportként, mi egy egységben kezeljük őket.

5.1 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A családok vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Túlzott elvárások a segítő szervezetekkel (közintézmény, segítő szerv,magánszemély	Alapszolgáltatás megerősítése:
	Életvezetési tanácsadás
	Személyi feltételek biztosítása
Információ-, „ismerethiány“	Tájékoztatás széleskörben(wblap, jogszabályi rövid ismertető, „MI Mennyi“ közreadás)
	Szervezetek együttműködése
„ Szégyenérzet“ segítség kérés	Segélyek átnevezése pl: támogatás
	Oktatási intézmény – szülő felé ajánlása
Szociális térkép hiánya	Szociális térkép elkészítése, erőforrásainak (

	humán, financiális) biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

E tématerület esetén a különböző részterületekhez kiemeltük a vonatkozó jogszabályokat. A jogszabályok mentén megvalósuló helyzetelemzéshez az 1. számú mellékletben megadott részletes adattáblák nyújtanak segítséget.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A város adataiból (3.2..1 tábla) megmutatta, hogy a nők alacsonyabb számban munkanélküliek, mint a férfiak . Már a gyermekeik pici korától vissza tudnak térni a munkavilágába, hiszen egyre bővülő bölcsődei kapacitással rendelkezik a város. Későbbiekben az óvodai ellátásuk is teljeskörű lesz.
Az viszont továbbra is problémát jelent , hogy helyben kevés a foglalkoztatási lehetőségük , így legjobb estebenis ingázniuk kell Veszprém és Zirc között. Sajnos olyan női munkavállaló is van aki közel 50 km-t utazik munkahelyére (Móri Ipari Park) .

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008			6	6			91	104			35	36
2009			6	4			93	98			34	37
2010			2	3			101	102			36	35
2011			0	0			90	122			40	43
2012			5	4			80	120			38	39

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felmérésből látható, hogy a nők hasonló arányban tudnak élni a foglakoztatást elősegítő programok lerhetőségeivel, mint férfi társaik. Ha ehhez még azt is hozzávesszük, hogy a női munkanélküliek száma alacsonyabb, mint a férfiaké, akkor még jobban élnek a lehetőségekkel, mint az ellentées neműek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre pontos számot nem sikerült találni az adatbázisokban és a helyi adatok között sem, de már a korábbiból is látható volt, hogy a ‚munkaügyi kirendeltség többféle képzést is , valamint a Reguly Szakképző Iskola felzárkoztató osztályokat indít így kiküszöbölhető az alacsony végzettségből

származó hátrány .

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség).
A helyzet elemzés során nem tapasztaltuk a fenti jelenséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az e pontra vonatkozó jogszabályi környezet és rendelkezések tekintetében ld. a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 3.3. pontot, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokhoz történő hozzáférésről szóló 3.6. pontot, valamint a gyermekek helyzetéről szóló 4. pontot.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde
A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi
A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.
A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.
A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.
A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet
A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás
Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,
- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda
Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)[9]

Általános iskola
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

[9] Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	19	0	20
2009	1	24	0	20
2010	1	19	0	20/26
2011	1	29	4	26/40
2012	1	23	5	40
2013	1	35	6	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Már többször beszéltünk arról, hogy a bölcsődei ellátástól elkezdve biztosított a gyermekek napközbeni ellátása a városban. A fenti tábla azt is megmutatja számunkra , hogy a férőhelyek száma fokozatosan növekedett , így is biztosítva az egyre növekvő igényt.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ által biztosított védőnői szolgáltatás mellett az alapellátás házi- és gyermekorvosai is nagy figyelmet fordítanak a területre. A városban az alapellátáson túlmenően a szakellátás nőgyógyászai is ellátják a fenti feladatot a gyógyító- megelőző

tevékenységük keretében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától. A rendőrségi riasztások és bírósági eljárások számszerű adatainak összegyűjtése mellett érdemes megnézni, hogy működik-e olyan szervezet, ahová a bántalmazott nők fordulhatnak. (Ha működik ilyen a településen, az onnan kért számszerű adatokat össze kell vetni a rendőrségi feljelentések számával.) Ha az eredmények azt mutatják, hogy magas az erőszak aránya, akkor javaslatokat kell tenni nők tájékoztatásának, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal)

A HEP FÓRUM és a párhuzamosan folyó adatgyűjtés nem tárt fel ilyen esetet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen sajnos nem találhatók meg a fenti intézmények, de a Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ szakemberei a környéken lévő intézményekkel jó kapcsolatot tartanak fent, és így a náluk jelentkező priblémás esetekben tudnak segítséget adni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Az adatgyűjtés a nők adott településen való közéleti részvételét térképezi fel.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	13	1				
2009	13	1				
2010	6	3				
2011	7	2				
2012	7	2				
2013	7	2				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatok megmutatják, hogy a város közéletében mindig jelen voltak a nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs tudomásunk ilyen kezdeményezésről.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Helyben nincsenek munkahelyek	Helyi munkáltatokkal partneri kapcsolat kiépítése (hármas kapcsolat: munkaügyi kirendeltség, Önkormányzat, helyi munkáltatók)

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai adatokra vonatkozóan a települést bemutató fejezethez használt adattáblák további elemzése ajánlott. Itt hangsúlyt kell helyezni a demográfiai trendekre. További tábla az 1. számú mellékletben található ehhez a fejezethez.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka
A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Flt. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési segély feltételeit a Flt. 30. §-a rögzíti. Erről ld. még a 3. 3. pontot.

Zirc város időskorú lakosainak számát az alábbiakban láthatjuk,

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	892	1154	2046
2009	895	1135	2030
2010	902	1117	2019
2011	910	1161	2071
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbiak a Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ beszámolójának adatait tartalmazza a 2012. évről:

Idősek Nappali ellátása

A nappali ellátás az ellátást igénybe vevő időskorú személyek egészségi állapotának megőrzése és javítása, valamint mentális állapotuk életkoruknak megfelelő szinten tartása érdekében az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

Alapvető szolgáltatások köre:

- Közösségi együttlét,
- Napi sajtó, tv, rádió használata, pihenés,
- Személyi tisztálkodás, körömápolás, személyes ruházat tisztítása,
- Étkeztetés (szükség szerint),
- Vérnyomás mérése, gyógyszerek felíratása – kiváltása,
- Napi gyógyszerfogyasztás ellenőrzése, szükség szerinti kiosztása

Szociális esetmunka keretében:

- Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás,
- Egyéni esetkezelés, segítő – célzott beszélgetés alkalmazása,
- Információnyújtás a pénzbeli és természetbeni ellátások formáiról és az igénybevétel feltételeiről.

Közösségi szociális munka keretében:

- Ünnepekre való felkészülés,(farsang, nőnap, húsvét, anyák napja, névnapok, születésnapok megtartása, Idősek világnapja, halottakról való megemlékezés, mikulás, karácsony), szabadidős programok szervezése, lebonyolítása

Szabadidős programok:

- Kerti mulatság,(szalonnasütés, bográcsozás)
- Szellemi, ügyességi vetélkedők, társasjátékozás, kártyázás, kertészkedés,
- Kirándulások: Arborétum, Természettudományi múzeum, Könyvtár, Segítő Kezek Házában dolgozó ellátottak munkájának megtekintése, igény szerint a boltban vásárlás.
- Séta (a városban)
- Készségfejlesztő foglalkozások.,
- Egészségügyi felvilágosító előadások, hallásvizsgálat, egészségügyi szűrővizsgálatok, rendőrségi előadások, az idősek védelmében, védelméről.

Mentális ellátás keretében:

- Hitélet gyakorlásának lehetősége,
- Társas kapcsolatok kialakulásának elősegítése,

- Napi lelki problémák megbeszélése, szorongások, félelmek enyhítése, az elmagányosodás elkerülése, preventív előadások
- Szűrővizsgálatokon való részvétel, egészségügyi felvilágosító előadások megszervezése.
- Hallásvizsgálat
- Folyamatos kapcsolattartás az egészségügyi, rendőrségi és szociális területen dolgozó szakemberekkel

Egyéni esetkezelés:
Segítő és célzott beszélgetések alkalmazása, melynek célja, hogy az idős ellátott képes legyen túljutni szenvedő, tehetetlen, cselekvésében akadályozott állapotán, erősítve meglévő értékeit, személyisége pozitív erőforrásait („Kliensközpontú irányzat"). Krízis esetén feszültségcsökkentés közvetlen beavatkozással (probléma világos megfogalmazása, megértése; remény fenntartása; támogatás).

Az Idősek nappali ellátása térítésköteles. A térítési díjat havonta és utólag, számla ellenében kell kifizetni a gondozónak, minden hó 10 ig.

Ellátottak száma: Zirc
2012-es évben új belépő: 4 fő
Kilépő, megszűnt: 9 fő
2011. december 31.-én az ellátotti létszám: 12 fő

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	81		0%			
2009	322		0%			
2010	280		0%			
2011	318		0%			
2012	260		0%			

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

A fenti táblázatba sajnos adatot nem sikerül gyűjteni, így azt a célját nem tudja betölteni , hogy megnézzük milyen arányú a foglalkoztatottságuk.

A munkanélküliek korosztályos felosztásában viszont már látható volt, hogy arányuk magasabb a 55 év alattiaknál és az utóbbi években is emelkedő tendenciát mutat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008		4					
2009		4					
2010		4					
2011		4					
2012		4					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Ugyan az adat táblában nem sok sorban jelennt meg adat , a HEP FÓRUM-on több az idősek aktívvitását mutató progromról is beszámoltak. A könyvtárban már több alkalommal indítottak számukra számítógép ismereti tanfolyamokat, itt működik a Nyugdíjas Klub is.
A Zirc Kistérségi Szociális Központ is beszámolt a szenior sport lehetőségről és náluk is volt mód Intternet használat elsajátítására.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli

van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettiek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Ha az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek és tartós munkanélküliek száma, akkor intézkedéseket kell sürgetni a foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatokkal, foglalkoztatás segítő programokkal.

A helyzetelemzés során többször is elhangzott a fenti probléma, de a kényes helyzete miatt adatgyűjtésére nincs mód ezen a területen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra javasolt kitérni:

Alapszolgáltatások
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról - ld. a 3.6. pontot.

Már több pontban is leírásra került, hogy mint az egészségügyi alapellátás, mind a szakellátás akadálymentesen elérhető mindeki számára. A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató épületei is nagy részt akadálymentesek és ez vonatkozik a könyvtárra is.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

lsd. fent

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

lsd. fent

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz rosszabb. Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, a célcsoport ismeri-e a számítógépet, tudja-e kezelni, illetve használni. Mindemellett azt is meg kell vizsgálni, hogy vannak-e olyan programok, esetleg tanfolyamok, melyek kifejezetten az idősebb korosztály informatikai tudását hivatottak fejleszteni. Amennyiben az adatgyűjtés eredménye arra enged következtetni, hogy az idősebb korosztály informatikai jártassága messze elmarad a többi korosztályétól, de van igényük az ismeretek elsajátítására, akkor megoldási javaslatokat kell tenni a probléma megoldása érdekében.

lsd. fent

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató beszámolójában részletesen megtalálható és az is látható, hogy nagyon „aktív" életet élnek az Idősek Klubjába járók.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járdák rossz állapota	Felújítás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	9		
2009	11		
2010	13		
2011	13		
2012	16		

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.
A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.
Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki
a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki
a) rehabilitációs ellátásban részesül,
b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
(Flt. 57/B §.)

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Városunk egy nyertes projekt keretében megvalósította a fogyatékosok és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatóját, így biztosítva számukra, hogy a munka által ők is hasznos állampolgárnak érezhesséh magukat. Az évek során már sikerült a munka világába visszavezetni hátrányokkal küzdő személyt.

Az alábbiakban újra Szociális Szolgáltató Központ adatait használjuk, hiszen ők azok akik a térségben ezzel a célcsoporttal foglakoznak:

Fogyatékosok Nappali Ellátása

A Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ Fogyatékos Nappali Ellátásának engedélyezett létszáma 24 fő.

Az ellátottakkal dolgozó szakemberek létszáma 4 fő. Végzettségüket tekintve megfelelnek a jogszabályban előírtaknak.

A nappali ellátás tárgyi feltételei jó színvonalon biztosítják az ellátottak mindennapi szükségleteit.

Az ellátottak közül 2012 év folyamán nem szűnt meg ellátotti jogviszonya senkinek.

2012. december 31-én **Zircről 16 fő** 2 fő vette igénybe az ellátást.

A környék településeiről az ellátottak szállítását a támogató szolgálat biztosította.

Az ellátottak közül 9fő vett részt az év folyamán a munka rehabilitációs foglalkoztatásban.

Ők szőttek, lábtörlőt készítettek, varrtak, hímeztek, ajándéktárgyakat készítettek.

A munka rehabilitációs foglalkoztatásból kimaradt ellátottak számára napirend szerint igyekeztek változatos, mindenki igényeinek megfelelő elfoglaltságot szervezni.

A nappali ellátás programjainak kialakításánál minden esetben figyelembe vettük az ellátottak igényeit, kívánságát. Az Ő esetükben nagyon fontos, hogy az életük mindennapos monotonitását fejlesztő tevékenységekkel, élményt nyújtó programokkal tegyük színesebbé

A csoportnak vannak állandó programjai. Folyamatos az ellátottak fejlesztő foglalkozása, a csoport megbeszélések, a könyvtár látogatása, születés és névnapok megünneplése, megemlékezés a nemzeti és egyházi ünnepekről, az anyák napja, és a családi karácsony.

Fontos a rendszeresség és az állandóság a kiszámíthatóság a fogyatékos ellátottak életében.

Az évek során nagyon jó kapcsolat alakult ki a városi könyvtárral, a fiatalok heti rendszerességgel látogatják az intézményt. Ügyesen megtanultak internetezni. Nagyon szeretik a folyóiratokat, képes könyveket nézegetni, olvasgatni. Néhányan rendszeresen kölcsönöznek könyvet. A város programjaiban is rendszeresen részt vesznek. Minden kiállítást megtekintenek, előadásokat hallgatnak az őket érdeklő témában.

Ebben az évben is részt vettek a Föld napja alkalmából szervezett szemétszedési akcióban. A Borzavári utca és a játszótér takarítását vállalták.

Előadás sorozatot szerveztek az egészséges életmódra nevelés keretén belül a védőnők segítségével. Az ellátottak nagyon élvezték a mindenkit foglalkoztató témákat.

Az év folyamán több alkalommal kirándultak Vinyébe vonattal. A túrát általában bográcsozással kötötték össze.

Az év folyamán több országos rendezvényen is részt vettek, melyeket fogyatékosok számára szerveztek. Ilyen a Fővárosi Állat és Növénykert látogatása, a Vidámparki program, a Sérült Emberek Napja.

Nagyon sokat kirándultak az év folyamán is. Voltak Balatonfüreden, Győrben, Budapesten, Bakonybélben.

2012-ben is megszervezték a három napos táborukat. A választásuk a Velencei –tó megismerésére esett. A tábor egy Dunakanyari kirándulással kezdődött, melyben az ellátottak szülei is részt vettek. Megismerkedtek Esztergom, Visegrád, Szentendre nevezetességeivel. Vonattal kirándultak a Velencei –tó körül, sokat fürödtek, esti hajókázás során megismerkedtek a tó élővilágával. Fontos, hogy a kirándulás költségeit papír és vasgyűjtésből, saját munkával teremtették elő.

Az év végén a Nagytétényi Kastélyban jártak, a „Karácsony a kastélyban" kiállítást tekintették meg. Végig villamosoztak a 2-es villamos útvonalán, amely a világ 7. legszebb villamos útvonala. A fiatalok szinte minden a villamosból látott nevezetességet felismertek Budapesten.

A csoport éves működését eredményesnek ítélem meg. Nagyon sokat fejlődtek, tudásuk, ismereteik bővültek. Szívesen járnak a csoportba.

A nappali ellátás lehetővé teszi a sérült fiatalok számára, hogy boldog, kiegyensúlyozott életet élhessenek, szüleik számára pedig, hogy aki tud, munkát vállalhasson, hiszen gyermekét a csoport működése által biztonságban tudhatja.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai betegek nappali intézménye 2007. május másodikán kezdte meg működését azzal a céllal, hogy - a feladat ellátására megállapodást kötött önkormányzatok közigazgatási területén -, saját otthonukban élő, pszichés problémákkal küzdőknek, valamint hozzátartozóiknak, ill. krízisben lévő személyeknek nyújtson segítséget és biztosítson lehetőséget a nappali tartózkodásra, kulturális, szabadidős, tájékoztató-, készségfejlesztő tevékenységre, pszicho-szociális gondozásra, és szükség esetén az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

A nappali intézménynek feladata egy korszerű, a betegek egyéni szükségletei által meghatározott öntevékenységre építő pszicho-szociális gondozás megvalósítása.

Az ellátás hatékony működésének eredményeként a pszichiátriai betegeknek, a kiegyensúlyozott életvitel megteremtése mellett napi rendszerességgel programokat, szabadidős tevékenységeket szervez, amelyek a betegek társas kapcsolatait, kommunikációs készségét javítják.

Év közben szervezett programjaink a nagyobb ünnepekhez kapcsolódó rendezvényekre korlátozódtak, pályázatok hiányában sajnos kirándulást nem tudtunk szervezni az ellátottaink részére.

Együttműködünk az egészségügyi ellátásban közreműködőkkel – házi orvosi szolgálattal, pszichiátriai gondozóval, a sümegi kórházzal, a dobai rehabilitációs intézménnyel-, önkormányzatokkal, Munkaügyi Központtal, közművelődési intézményekkel, civil szervezetekkel.

Az intézménynek 20 főre van működési engedélye, megállapodása 23 főnek volt. Az elmúlt évben átlagosan naponta 19 fő vette igénybe az ellátást. Az ellátottak települési megoszlása 2012-ben: Bakonybél 1 fő, Dudar 2 fő, Nagyesztergár 2 fő, Pénzesgyőr 1 fő, Lókút 3 fő, Olaszfalu 1 fő és **Zirc 13 fő.**

Szociális foglalkoztatás

Az intézményben 2012-ben is munka-rehabilitáció keretében történt a foglalkoztatás; 46 fővel kötöttünk megállapodást. Ellátottaink a következő településekről jártak be a támogató szolgálat segítségével:

Zirc	**26**
Olaszfalu	5
Dudar	5
Nagyesztergár	5
Lókút	5

Boltunk, melyben a foglalkoztatóban előállított termékeket árusítjuk egész évben üzemelt, és szakaszosan üzemeltettük a Zirc Városi Önkormányzat tulajdonában lévő Rákóczi téri trafikot is. Tovább színesítettük az előállított termékek listáját, új anyagokkal dolgoztunk a szövészetben is, melyhez az anyagot Pápán vásároltuk. Új textiláruk, játékok varrásával is megpróbálkoztunk, sikerrel.

A boltunkba 2012-ben bekerült termékek összértéke 2.406.531,-Ft volt!

Ellátottaink napi 4 órában dolgoztak, erre napibért kaptak, melynek havi összege a minimálbér 30%-ában van maximalizálva. A naponta foglalkoztatottak átlagos száma 25 fő volt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést. A szolgáltatás 2011-ben 20 258 fő számára volt elérhető. Zirc Városi is biztosítja erzt az ellátást.

Fogyatékosokat Támogató Szolgálat

A támogató szolgáltatás jogszabályban rögzített célcsoportja a szociálisan rászorultnak minősülő súlyos fogyatékos személyek köre:

- mozgássérült,
- látássérült,
- hallássérült,
- értelmi sérült,
- autista
- halmozottan sérült személyek.

A szociális rászorultság megállapításával kapcsolatos rendelkezéseket a szolgáltatás hatályos jogszabályai tartalmazzák.

A támogató szolgáltatás alapvető céljai:

- egyéni és társas szükségletek fogyatékosságnak, egészségügyi állapotnak, szociális körülményeknek és egyéni elvárásoknak megfelelő kielégítése,
- az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel, társadalmi integráció elősegítése,
- a társadalmi életben való teljes jogú részvétel biztosítása, elősegítése

- a fogyatékos személy izolációjának, szegregációjának elkerülése, csökkentése, a szükséges szolgáltatások lakókörnyezetben való elérhetőségének biztosítása.

Célok eléréséhez szükséges, végrehajtandó feladatok:

- személyes és lakókörnyezeti, szomatikus, pszichés és mentális higiéné biztosítása,
- fizikai alapellátás a „szükséges és elégséges" szinten
- hely- és helyzetváltoztatás, (köz) szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- kommunikáció és információáramlás hozzáférés biztosítása.

Szolgáltatásunk a célcsoport jellemzőinek, igényeinek és elvárásainak megfelelően működtet:

- információs és tájékoztató szolgáltatást
- szállító szolgálatot
- személyi segítő szolgálatot

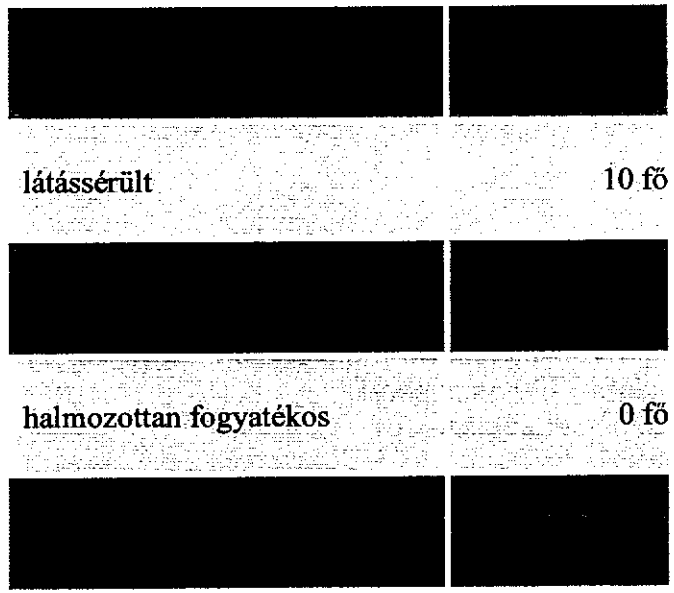
Támogató szolgálatunk a 2012-es évben a pályázatban előírt feltételek mellett folytatta működését.

2012-ben 39 fő fogyatékos személyt láttunk el.

Fogyatékosság típusa szerint:

mozgássérült 13 fő

A **szállító szolgáltatás** a fogyatékos személy(ek) részére, speciálisan kialakított gépjárművel, szükség esetén megfelelő segítő jelenlétében, a szükségletek kielégítését segítő szolgáltatáshoz való hozzájutást biztosító szolgáltatás.

Szállító szolgáltunk 2012-ben 30 fogyatékkal élő személyt szállított. Egy fő mozgáskorlátozott személyt rendszeresen szállítunk gyógytornára. 12 fogyatékkal élő személyt napi rendszerességgel szállítunk Segítő Kezek Házában működő fogyatékosok nappali ellátásába. Pszichiátriai betegek nappali ellátásába 9 főt szállítunk, idősek nappali ellátásába 2 főt.

A szolgáltatást igénybevevők általában Zircen és kistérségen belül kérnek szállítást. Nagy számban visszük ügyfeleinket Veszprémbe, de az elmúlt évben szállítottunk ügyfelet Budapestre, Lesencetomajra, Zalaegerszegre, Székesfehérvárra, Balatonfüredre, Balatonalmádiba, Dobára, Dákára, Kisbérre, Pannonhalmára, Majkra, Hajdúszoboszlóra, Pápára, Ajkára, Tatára.

A szállítások alkalmával kísérőt is kérhettek ügyfeleink. A szállító szolgálatot a fogyatékkal élők nem csak abban az esetben igényelhetik, ha orvoshoz, vagy szakrendelésre kell menniük. A szállítások során több esetben vittük ügyfeleinket iskolába, bevásárolni, temetőbe, családi rendezvények látogatására, klubfoglalkozásokra, egyéb kulturális összejövetelekre. Költöztettünk ügyfeleket bentlakásos otthonba, más településre.

A **személyi segítést** 2012. évben 17 fő vette igénybe. A személyi segítő szolgálat a fogyatékos személy aktív közreműködésével segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi szükségleteinek kielégítéséhez, mely magába foglalja:

- Gondozási-ápolási alaptevékenységeket
- Háztartási segítségnyújtást
- Felügyelet biztosítását (lakáson belül, kívül, szállítás közben)
- Segítségnyújtást egyéb szolgáltatások igénybevételében(érdekvédelem, ügyintézés)
- Mobilizációt lakókörnyezeten belül és kívül(sétáltatás, kíséret)
- Készségfejlesztést (egyéni és társas készségek fejlesztése)
- Szabadidős tevékenységek támogatását
- Mentális segítségnyújtást(pszichés gondozás, kapcsolattartás segítése)

A személyi segítés körébe sorolható minden olyan tevékenység, mely a fogyatékosság okán bekövetkező funkcióképesség által érintett szükséglet-kielégítő tevékenység támogatását végzi. A segített személy funkcióképességének megfelelően a segítő tevékenység alapvetően három szinten valósulhat meg:

Eredeti tevékenység segítése

Az első kategóriába azon tevékenységek kerülnek, melyek egy adott szükséglet kielégítésére irányuló, nem fogyatékos személyeknél is jelenlévő tevékenységet támogatnak. Példa: látássérült személy kísérése – a kísérő jelenléte lehetővé teszi, hogy a látássérült személy a tömegközlekedési eszközöket teljes értékűen, másokkal együtt használhassa.

Alternatív tevékenység támogatása

Második kategóriába azon tevékenységek sorolhatók, melyek alternatívát kínálnak egy fogyatékosság okán önállóan el nem végezhető tevékenység helyett. A segített személy ebben a tevékenységben is aktívan részt vesz. Példa: felolvasás – a segített személy önmaga nem jut információkhoz, de a felolvasás révén igen, magának az információnak a további felhasználása, feldolgozása már önállóan történik.

Önálló segítői tevékenység

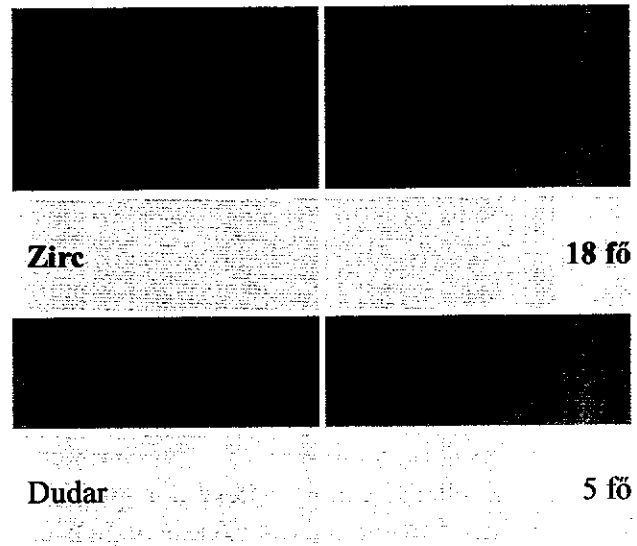
Ha a segített személy aktív részvétele nem lehetséges, vagy minimális, a segítő személy tevékenységétől függ a szükséglet kielégítése. Például:

lakókörnyezetét elhagyni nem képes személy esetében indokolt a segítő által önállóan elvégzett bevásárlás, ügyintézés. Az önálló segítői tevékenységek körében is meghatározható az az aktivitási szint, ami a segített személytől elvárható: pl. a bevásárlás esetén a bevásárló lista elkészítésében való közreműködés, stb. Fontos szem előtt tartani, hogy ezekben az esetekben az ellátottat megilleti a saját érdekeinek képviseletéhez és a szabad döntéshez, választáshoz való jog – az, hogy a segítő helyette jár el, nem jelenti egyben azt is, hogy helyette dönt.

A szállítás, és a személyi segítés mellett folyamatosan működik a Támogató szolgálat **információs szolgáltatása** A támogató szolgáltatás információs szolgáltatásának célja a szolgáltatással kapcsolatba kerülő egyének, csoportok, illetve szervezetek tájékoztatása a problémájuk megoldásához igénybe vehető, őt megillető támogatások, szolgáltatások létéről, tartalmáról, hozzájutásuk módjáról, feltételeiről.

Az elmúlt évben is működött Támogató szolgálatunknál a **segédeszköz kölcsönzés**, melynek keretén belül ügyfeleink részére kerekes széket, járókereteket, botokat, tudunk kölcsön adni.

Ellátottaink száma településre lebontva:

[redacted]	[redacted]
Szápár	2 fő
[redacted]	[redacted]
Lókút	1 fő
[redacted]	[redacted]
Bakonyszentkirály	1 fő
[redacted]	[redacted]
Borzavár	1 fő
[redacted]	[redacted]

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma csekély, 262 ellátott volt 2011-ben. Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 16 668 engedélyezett férőhely volt. Ápoló-gondozó intézményi ellátásban 13 802 fő részesült, amiből 50 férőhelyet meghaladó nagyságú intézmény 11 939 férőhellyel rendelkezett. Az ápoló-gondozó célú ellátást biztosító férőhelyek közül 8% működött lakóotthoni formában. Rehabilitációs intézményi ellátásban az engedélyezett férőhelyek száma 1773, melyből 473 rehabilitációs célú lakóotthoni férőhely.

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Ezen intézményekben is nagy erőfeszítéseket tesznek az ellátott személyek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében, azonban az intézmény területi elhelyezkedéséből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre alapozott, személyre szabott szolgáltatás nyújtására. A működő lakóotthonok többsége csak a férőhelyek számának tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte. Az intézményi szemlélet a lakóotthonokban is jelen van.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára

Ellátási formák:

- *Fogyatékossági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.*

- *Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.*

- *Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult*

- *Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,*
  - *aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,*
  - *aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,*

- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

- *Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:*
  Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
  Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:
141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékossá minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékossági támogatás folyósításának szabályairól.
218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól
7.3.1. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	11
Lakásfenntartási támogatás	17
Ápolási díj	4
Temetési segély	0

Átmeneti segély	7
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezünk, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékossági támogatás	
Rokkantsági járadék	
Személygépkocsi átalakítási támogatás	
Közlekedési kedvezmény	
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	
Parkolási igazolvány	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A táblázatból látható, hogy ezen célcsoport is eléri az pénzbeli és természetbeni ellátásokat, amely köszönhető annak is , hogy több közintézményünk is legalább részlegesen akadálymentes.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékkal élő személyek jogait biztosítják.

- Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))
- *Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítés feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (http://fszk.hu/mjp/tolmacsszolgalatok-elerhetosegei.pdf), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2), a speciális eszközkölcsönzők (http://www.blissalapitvany.hu/kolcsonozheto-eszkozok). Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései (www.fszk.hu).*
- *Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékossági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)*
- *Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve*
- *Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)*
- *Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékosságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat,*

melyekről a korábbiakban már szóltunk.

- Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékosságát megállapították (Fot. 13. §).
- Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékosságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló –gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A dokumentumok a folyamatot generáló Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület honlapjáról tölthetők le: http://www.szocialisportal.hu/web/szocialis-agazati-portal/kivaltast-koordinalo-testulet;jsessionid=f580a338bd8c05ebc946047d522c A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.
- *Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését - Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférésének megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés (*http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/*). A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Uniós pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve.*
- *A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (*http://nrszh.kormany.hu/*), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.*

- *A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a*

helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseletének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!" elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	**Vakvezető sáv**	**Mozgáskorlátozottak részére mosdó**	**Rámpa**	**Hangos tájékoztatás**	**Indukciós hurok**	**Tapintható információ**	**Jelnyelvi segítség**	**Egyéb**
oktatási intézmények	alapfok			X	X					
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	X	X	X	X					
	járó beteg szakellátás	X	X	X	X					
	alapellátás	X	X	X						
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény				X	X					

igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség									
szociális ellátást nyújtó intézmények	X	X	X	X		X			

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fenti pontokra több helyen is utal a Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató 2012. évi.beszámolója .

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítása a	Szolgáltatások biztosítása, igénylése.

szociális ellátásokhoz.	
Korai fejlesztés helybeni elérhetőségének hiánya.	Szakemberek és a hely biztosítása.
Közintézmények nincsenek teljeskörűen akadálymentesítve , (PMH,Rendőség,múzeumok,gyógyszertár,pénzintézetek)	Használható rámpa. A hívószámkijelzés (pénintézmény,eü. Intézmény) hanggal, fénnyel való jelzése.
Járdák rossz állapota.	Felújjítás.
Háziorvosi Szolgálat elérhetősége helyijárattal nem biztosított.	Buszmegálló kialakítása
Gyalogátkelőhelyek kevés száma	Igényfelmérés,kijelölés,akadálymentesítés.
Veszélyes gyalogátkelőhelyek akadálymentesítése.	Felfestés,figyelmeztető jelzések kihelyezése.
Emberi méltóság megsértése (utcán töténő betegszállítás,halottszállítás)	Tevékenység átszervezése,racionalizálása.
Kórház előtt történő dohányzás	Megfelelő dohányzó helyek kialakítása a parkoló területén.
Fogyatékkal élők közlekedésének akadálymentesítésének hiánya	Alacsony küszöbű buszok, hangos utastájékoztatás.
Könyvtár a vakok és gyengénlátok számára olvasnivalót, és számukra használható infokommunikációs eszközöket (beszélő számítógép és a Braille írásos billentyűzet)	
Használhatatlan utak a "Kukorica földeken" a mozgáskorlátozottak számára	
Városban élő fogyatékosok bentlakásos intézményének helybeni megoldása.	
Rehabilitációs munkahelyek hiánya.	
Fogyatékosokkal szembeni diszkrimináció.	Szemléletformáló programok. .
Fogyatékosok (látás,hallás,mozgás) részére gyógyászati segédeszközök kölcsönzésének hiánya.	Kölcsönző létrehozás- eszközök beszerzése
Az élet során kialakult fogyatékossághoz	Szakmai hálozat létrehozása.

megfelelő segítők hiánya	
A szakemberek tovább képzésének hiánya.	Képzések szervezése. Anyagi feltételeinek megteremtése.
Gyorshajtás	Sebességmérő tábla kihelyezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A HEP FÓRUM-ba is bevontuk mind az egyházak, mind a civil szervezetek képviselőit. Az egyházak képviselői főként adomány nyújtásával, a civil szervezetek adományok gyűjtésével, illetve azok osztásával foglalkozik. Mindenkiben felmerült az igény, hogy a szervezetek közötti együttműködés erősebb legyen. Ezzel kitudnák mküszöbölni, hogy csak egy-egy családba menjen adomány, és egy másik rászoruló család kimarad. Az együttműködés színterét gondolják a célzott, megfelelő adomány adásának is.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A Német Kisebbségi Önkormányzat megismerkedett a Helyi Esélyegynlőségi Programmal és javaslatokkal is élt, melyet a programba be kívánt építtetni és elmondták, hogy ők maguk is figyelemmel kísérik ezt a területet. Az Önkormányzat és a Kisebbségi Önkormányzat egyre szorosabb partneri kapcsolatban tevékenykedik (Német Kisebbségi Önkormányzat kisbusz adományozása, német nemzetiségi iskola kezdeményezése)

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

lsd. Fent.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

***b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.**

A HEP elkészíttésenek kezdete óta bevonásra kerültek az egyházak, civil szervezetek, oktatási - , szociális intézményvezetők. Az adatgyűjtésben nagyon sok segítséget adtak , majd ezen adatok kielemezését is együtt végeztük el. Nagyon szerencsésnek mondhatom az Önkormányzatunkat, mert minden Fórumunkon több szakember is megjelent segítve a munkánkat. A város szociális területén dolgozó, vagy már nyugdíjas szaktekintélyek is részt vállaltak a munkából.
A Fórumokat a helyi televízió is rögzítette , így tájékoztatva a lakosságot a program alkotás folyamatáról. Tehát a tevékenységünk teljesen nyílt volt és ezt el is mondtuk. várva a visszajelzéseket.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) III.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény -ségben élők	Alacsony szakképzettség, magas a képzetlenek aránya	Alacsony szakképzettséggel rendelkezők számának csökkentése
Gyermekek	Gyermek szegénység	Gyermekszegénység mérséklése
Idősek	Járdák rossz állapota	Járdák felújítása
Nők	Helyben nincsenek munkahelyek	Helyi munkáltatokkal partneri kapcsolat kiépítése munkahely teremtés céljából
Fogyatékkal élők	Közintézmények nincsenek teljeskörűen akadálymentesítve , (PMH,Rendőség,múzeumok,gyógyszertár,pénzintézetek)	Akadálymentesség széleskörű biztosítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény -ségben élők	Alacsony szakképzettség, magas a képzetlenek aránya	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége
Gyermekek	Gyermek szegénység	Civil szervetek, egyházak , Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ
Idősek	Járdák rossz állapota	Önkormányzat
Nők	Helyben nincsenek munkahelyek	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége , Önkormányzat, helyi munkáltatók
Fogyatékkal élők	Közintézmények nincsenek teljeskörűen akadálymentesítve , (PMH,Rendőség,múzeumok,gyógyszertár,pénzintézetek)	Intézmények, Önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol az önkormányzat, annak intézményei és a lakosság közötti kapcsolatot a toleranciának kell jellemeznie, mely tolerancia elsősorban a sajáttól eltérő normák elfogadásában nyilvánul meg.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Alacsony szakképzettséggel rendelkezők számának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony szakképzettség, magas a képzetlenek aránya (2012-ben 3 fő)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1)Az alacsony képzetségű személyek megtalálása. 2) Képzési lehetőségek biztosítása. 3) Célzott képzések tartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Célzott képzések indítása (igény felmérés, kiírása, résztvevők kiválasztása, képzés megtartása)
Résztvevők és felelős	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége , Önkormányzat, helyi munkáltatók
Partnerek	Cilvil szervezetek , egyházak
Határidő(k) pontokba szedve	1) egy év, 2) két év, 3) három év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) Alacsony végzettségűek száma 2) Képzések száma 3) Képzésen eredményesen résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem hajlandó visszaülni az iskola padba – munkalehetőség megmutatása.

Szükséges erőforrások	Humánerő forrás, képzések anyagi háttere

Intézkedés címe:	Gyermegszegénység mérséklése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Étkezés , anyagi okból étkeztetés igénybevételének hiánya (216 gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1) Adományok gyűjtése. 2) Igények felmérése 3) Célzott adományozás (élelmiszer, ruha, tisztószer, iskolakezdésre)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) adományozók feltérképezése 2) igények felmérése 3) adomány osztása
Résztvevők és felelős	Civil szervetek, egyházak , Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1) Egy hónap 2) Két hónap 3) Három hónap
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és	1) adományok 2) rászorolók száma 3) adományt kapott családok száma

hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem a megfelelő adományt kapja a család – a szociális területen dolgozók szoros együttműködése
Szükséges erőforrások	Humánerő forrás

Intézkedés címe:	Járdák felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járdák rossz állapota
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1) járdák állapot felmérése 2) felújítás megtervezése, költségvetése 3) felújítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) felmérés 2) tervezés 3) felújítás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Nyugdíjas -, fogytékos személyek szervezetei

Határidő(k) pontokba szedve	1) fél év 2) egy év 3) két év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) rossz járdák hossza 2) felújítási költség 3) felújított járda hossza
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi fedezet- pontos ütemezés , költségvetés kalkuláció
Szükséges erőforrások	Humánerő forrás, anyagi fedezet

Intézkedés címe:	Helyi munkáltatokkal partneri kapcsolat kiépítése munkahely teremtés céljából
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helyi munkahely hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1) helyi munkáltatók feltérképezése 2) Parntneri kapcsolat kiépítése (Munkaügyi Kirendeltség- Önkormányzat- helyi munkáltató) 3) Munkahely teremtés biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) feltérképezés 2) kapcsolatépítés 3) munkahely teremtés biztosítás hétterének kidolgozása

Résztvevők és felelős	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége , Önkormányzat, helyi munkáltatók
Partnerek	Civil szervezetek, egyházak
Határidő(k) pontokba szedve	1) fél év 2) egy év 3) két év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) helyi munkáltatók száma 2) kialakult kacsolat száma 3) munkahely száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkáltatók nem kívánnak élni a lehetőséggel- kedvezmény biztosítása
Szükséges erőforrások	Humánerő forrás

Intézkedés címe:	Akadálymentesség széleskörű biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Használható rámpa. A hívószámkijelzés (pénintézmény,eü. Intézmény) hanggal, fénnyel való jelzése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre	1) akadályok felmérésének elvégzése (rehab szakmérnök) 2) tervezés, költségvetés elkészítése 3) akadálymentesítés megvalósítása

bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) akadályok felmérése 2) tervezés, költségvetés 3)akadálymentesítés megvalósítása
Résztvevők és felelős	Intézmények, Önkormányzat
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1) egy év 2) két év 3) három év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) akadályok száma 2) terv, költség vetés 3) akadálymentes intézmény szám
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Magas költség – tervezés, ütemezés
Szükséges erőforrások	Humánerő forrás, anyagi forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Alacsony szakképzettségg el rendelkezők számának csökkentése	Alacsony szakképzettség, magas a képzetlenek aránya	1)Az alacsony képzettségű személyek megtalálása. 2) Képzési lehetőségek biztosítása. 3) Célzott képzések tartása	2,1	Célzott képzések indítása (igény felmérés, kiírása, résztvevők kiválasztása, képzés megtartása)	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége , Önkormányzat, helyi munkáltatók	1) egy év, 2) két év, 3) három év	1) Alacsony végzettségüek száma, 2) Képzések száma, 3) Képzéseket eredményesen elvégzettek száma	Humánerő forrás, képzések anyagi háttere	Hosszú távú (5év)
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermegszegén ység mérséklése	Étkezés , anyagi okból étkeztetés igénybevételéne k hiánya	Adományok gyűjtése Igények felmérése Célzott adományozás	2,1	Adományozók feltérképezése, Igények felmérése, adomány osztás	Civil szervetek, egyházak , Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ	Egy hónap Két hónap Három hónap	Adomány mennyisége , rászorolók száma adományt kapott családok száma	Humánerő forrás	Hosszú távú (5év)
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Helyi munkáltatokkal partneri kapcsolat kiépítése munkahely teremtés céljából	Helyi munkahely hiánya	Helyi munkahelyek feltérképezése , Partneri kapcsolat kiépítése Munkahely teremtés biztosítása	2,1	1) feltérképezés 2) kapcsolatépítés 3) munkahely teremtés biztosítás hétterének kidolgozása	Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége , Önkormányzat, helyi munkáltatók	fél év egy év két év	helyi munkáltatók száma kialakult kacsolat száma munkahely száma	Humánerő forrás	Hosszú távú (5év)
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Járdák felújítása	Járdák rossz állapota	járdák állapot felmérése felújítás megtervezése,	2,1	akadályok felmérése tervezés, költségvetés,	Önkormányzat	fél év egy év két év	rossz járdák hossza felújítási költség	Humánerő forrás, anyagi fedezet	Hosszú távú (5év)

			költségvetése felújítás		akadálymentesít és megvalósítása			felújított járda hossza		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesség széleskörű biztosítása	Használható rámpa. A hívószámkijelzés (pénintézmény,eü. Intézmény) hanggal, fénnyel való jelzése.	akadályok felmérésének elvégzése (rehab szakmérnök) tervezés, költségvetés elkészítése akadálymentesít és megvalósítása	2,1	akadályok felmérése, tervezés, költségvetés akadálymentesít és megvalósítása	Intézmények, Önkormányzat	egy év két év három év	akadályok száma terv, költség vetése akadálymentes intézmény szám	Humánerő forrás, anyagi forrás	Hosszú távú (5év)

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

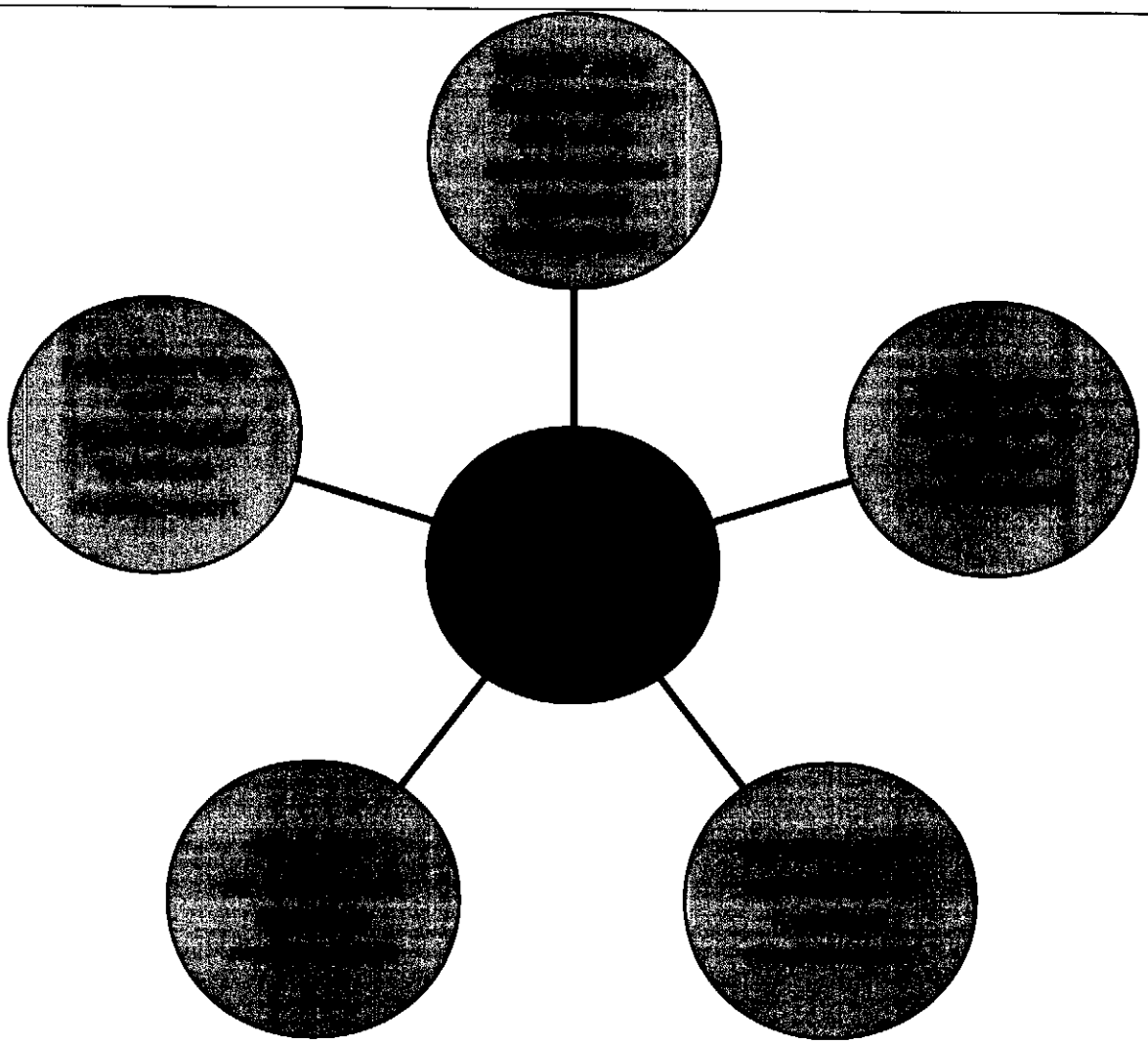
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Szirbek Tiborné esélyegyenlőségi referens felel.:

di) Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

dii) Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

diii) Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

1. Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
2. Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
3. Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
4. Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

div) a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

dv) a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

dvi) az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen

dvii) a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

dviii) felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

dix) Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

dx) Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

dxi) Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Zirc város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Zirc Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 153/2013 (VI. 23.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1. számú melléklet : Indikátpr excell Zirc
2. számú melléklet : Összegző táblázat (123-124 oldal)
3. számú melléklet : HEP elkészítési jegyzék

Dátum Zirc, 2013. június 24.

Aláírás

Zirc Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Zirc, 2013.07.09.
Dátum

Partner aláírás

Zirc, 2013.07.09.
Dátum

Partner aláírás

Zirc, 2013.07.10.
Dátum

Partner aláírás

Zirc 2013.07.10.
Dátum

Partner aláírás

2013.07.11.
Dátum

Partner aláírás

2013.06.25.
Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

3. melléklete

HEP elkészítési jegyzék[1]

NÉV[2]	HEP részei[3]										Aláírás[4]
Zirc Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ	1 RÉT	2 RÉT	3 RÉT	4 RÉT	5 RÉT	6 RÉT	7 RÉT	8 RÉT	9 RÉT	10 RÉT	
Benedek Elek Napköziotthonos Óvoda és Bölcsöde	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Reguly Antal Általános Iskola	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
III. Béla Gimnázium és Művészeti Szaközépis	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

[1] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

[2] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[3] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.
R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[4] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

kola											
Veszprém Megyei Kormányhivatal Zirci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szent Erzsébet Katolikus Karitász Zirc	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT RÉT